

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

ZESPOŁU SZKÓŁ NR 2

im. Marii Skłodowskiej-Curie w Otwocku

ul. Pułaskiego 7, 05-400 Otwock

ZATWIERDZIŁ	OPRACOWAŁ

Otwock, sierpień 2024 r.

(Data kolejnej aktualizacji: sierpień 2026 r.)

1.	WSTĘP	4
2.	CZĘŚĆ OGÓLNA	4
2.1.	Przedmiot opracowania	4
2.2.	Akty prawne.....	4
2.3.	Postanowienia wstępne.....	5
2.4.	Zakres stosowania instrukcji.....	6
3.	CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU I TERENU	7
3.1.	Usytuowanie obiektu	7
3.2.	Charakterystyka pożarowa	8
4.	POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTAWANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA W OBIEKCIE	13
4.1.	Przyczyny powstawania pożaru	13
4.2.	Zapobieganie możliwości powstania pożaru	14
5.	ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA	16
5.1.	Obowiązki pracowników zatrudnionych w budynku Zespołu Szkół Nr 2.....	16
5.2.	Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia.....	21
5.3.	Zasady alarmowania współpracowników, przełożonych i służb alarmowych na wypadek pożaru lub innego zagrożenia	22
5.4.	Zadania i obowiązki pracowników podczas prowadzenia działań przez służby ratownicze	23
5.5.	Zadania i obowiązki pracowników po zakończeniu działań ratowniczych.....	23
6.	WYTYCZNE PRZEPROWADZANIA EWAKUACJI OSÓB I MIENIA.....	24
6.1.	Organizacja bezpiecznej i sprawnej ewakuacji osób z obiektu	24
6.2.	Zasady ogłaszania ewakuacji	25
6.3.	Zasady prowadzenia ewakuacji	26
7.	URZĄDZENIA I SPRZĘT PRZECIWPOŻAROWY.....	29
7.1.	Rozmieszczenie urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego	31
7.2.	Oznakowanie urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego	32
8.	PRZEGLĄDY I CZYNNOŚCI KONSERWACYJNE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH I GAŚNIC	32
8.1.	Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego	33

8.2.	Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa	35
8.3.	Gaśnice	37
8.4.	Urządzenia do usuwania dymu	40
8.5.	Przegląd przeciwpożarowego wyłącznika prądu.....	42
8.6.	Instalacja elektryczna	42
8.7.	Instalacja odgromowa.....	42
8.8.	Instalacja wentylacji grawitacyjnej	43
8.9.	Przewody dymowe i spalinowe	43
9.	ZABEZPIECZANIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH	44
9.1.	Zasady organizacyjne.....	45
9.2.	Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo.....	46
10.	ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.....	48
11.	SPOSODY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI	49
11.1.	Zasady organizowania cyklicznych ćwiczebnych alarmów ewakuacyjnych	49
11.2.	Zasady praktycznego prowadzenia cyklicznych ćwiczebnych alarmów ewakuacyjnych.....	50
11.3.	Dokumentacja ćwiczeń.....	51
12.	ZAŁĄCZNIKI	52
13.	CZĘŚĆ GRAFICZNA.....	64

1. WSTĘP

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego zawiera podstawowe wiadomości dotyczące przyczyn powstawania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, a także zasad zapobiegania tym zjawiskom oraz przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych w tym zakresie.

Ilekoć, w instrukcji powołane zostaną stosowne przepisy prawa, tytuł aktu prawnego zastąpiony zostanie numerem w nawiasie kwadratowym odnoszącym się do stosownego aktu prawnego wykazanego w Rozdziale [1] niniejszej instrukcji.

2. CZĘŚĆ OGÓLNA

2.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego zwana dalej Instrukcją, dla budynku **Zespołu Szkół Nr 2 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Otwocku zlokalizowanego przy ul. Pułaskiego 7, 05-400 Otwock** zwanego dalej również Obiektem lub Szkołą. Instrukcja opracowana została na podstawie § 6 rozporządzenia [4].

2.2. Akty prawne

Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego, zwaną dalej „instrukcją”, dla przedmiotowego budynku opracowano na podstawie oględzin obiektu, dokumentacji i informacji otrzymanych od dyrekcji budynku z uwzględnieniem obowiązujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U.2024 poz. 275)
- 2) rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2023 poz. 822);
- 3) rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U.2009 poz. 1030);
- 4) rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U.2022 poz. 1225)
- 5) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1468)
- 6) ramowych wytycznych w sprawie zakresu tematycznego Instrukcji technologiczno–

ruchowej – KG PSP – Warszawa, lipiec 1993 r.;

- 7) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną (Dz. U. 2023, poz. 1493).
- 8) PN-92/N-01256-01 - Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
- 9) PN-92/N-01256-02 - Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
- 10) PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne. Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa.
- 11) Inne akty prawne, normy, plany i instrukcje obejmujące zagadnienia z zakresu ochrony ppoż. nie przywołane bezpośrednio w niniejszym opracowaniu.

2.3. Postanowienia wstępne

Zgodnie z ustawą [1] właściciel budynku lub obiektu budowlanego zobowiązany jest do zapewnienia ich ochrony przeciwpożarowej rozumianej przez ustawę, jako kompleks przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innymi miejscowymi zagrożeniami. Ustawową odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej właściciel na podstawie zawartej umowy cywilno-prawnej może przekazać w całości lub w części ich zarządcy lub użytkownikowi. W przypadku, gdy taka umowa nie została zawarta odpowiedzialność za realizację obowiązków spoczywa na faktycznie władającym budynkiem lub obiektem budowlanym.

Zgodnie z art. 4 ustawy [4] właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu lub terenu zapewniając ochronę przeciwpożarową ma obowiązek w szczególności:

- 1) Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych technologicznych.
- 2) Wyposażyć budynek, obiekt lub teren w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze, zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach.
- 3) Zapewnić konserwację i naprawy sprzętu oraz urządzeń określonych w pkt. 2, zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie.
- 4) Zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.
- 5) Przygotować budynek, obiekt lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej.
- 6) Zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.

- 7) Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Właścicielem obiektu jest Starostwo Powiatowe w Otwocku, natomiast nadzór nad ochroną przeciwpożarową w budynku Zespołu Szkół Nr 2 w Otwocku zlokalizowanego przy ul. Pułaskiego 7 sprawuje Dyrektor.

Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po zmianach sposobu użytkowania obiektu, który wpływa na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

2.4. Zakres stosowania instrukcji

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko.

Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z postanowieniami instrukcji stanowi Załącznik Nr 3. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają w oświadczeniu własnoręcznym podpisem, które powinno być włączone do akt osobowych pracownika.

Egzemplarz instrukcji bezpieczeństwa pożarowego należy umieścić w miejscu zapewniającym możliwość natychmiastowego jego wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych, gdyż stanowi źródło wiedzy o obiekcie dla ekip ratowniczych przybywających do działań ratowniczych.

Oryginalny egzemplarz przechowywany jest w Pokoju Kierownika Gospodarczego. Do zapoznawania pracowników firm zewnętrznych pracujących na terenie budynku oraz na potrzeby działań ratowniczych przeznaczona jest kopia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego znajdująca się w Sekretariacie Szkoły.

3. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU I TERENU

Podstawowe parametry budynku

Ilość kondygnacji nadziemnych	3
Ilość kondygnacji podziemnych	1
Powierzchnia zabudowy	1370 m ²
Powierzchnia użytkowa	4012,5 m ²
Powierzchnia całkowita	4012,5 m ²
Wysokość budynku	ca. 12 m

Program użytkowy budynku:

Budynek B

Część trzykondygnacyjna – sale lekcyjne, pracownie informatyczne, językowe, biblioteka, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia socjalne, toalety.

Budynek A

Część dwukondygnacyjna – sale lekcyjne, pracownie zawodowe, pokój nauczycielski, pokój pedagoga i psychologa, archiwum, oraz hol łączący część dwukondygnacyjną z częścią trzykondygnacyjną. Nowy budynek dwukondygnacyjny w którym znajdują się pracownie warsztatowe i zawodowe, sale lekcyjne, pokój nauczycielski, szatnie, pomieszczenia gospodarcze, toalety.

Część jednokondygnacyjna – sala gimnastyczna, pokój pielęgniarki, administracja/kadry, magazyn sportowy, szatnie, siłownia, toalety.

Zgodnie z § 209 Rozporządzenia [4] budynek Zespołu Szkół Nr 2 zakwalifikowany jest do kategorii ZL III zagrożenia ludzi.

Przedmiotowy budynek posiada 3 kondygnacje nadziemne jednak jego wysokość w najwyższej części nie przekracza 12 m.

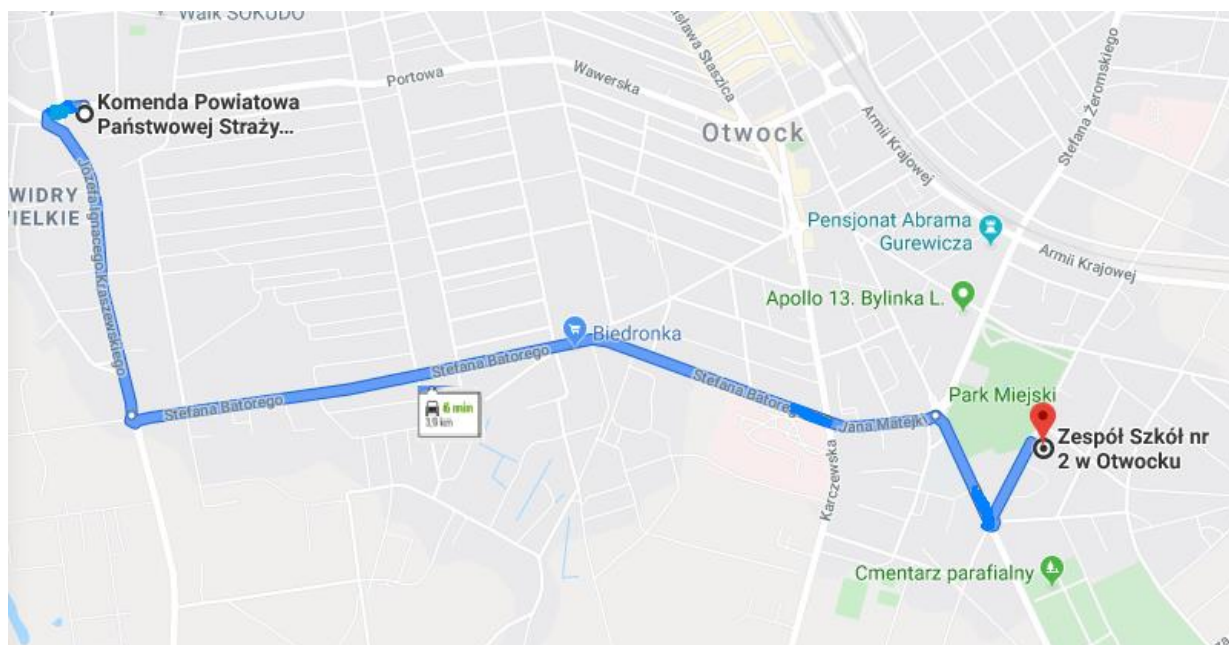
3.1. Usytuowanie obiektu

Budynek Zespołu Szkół Nr 2 zlokalizowany jest w Otwocku przy ul. Pułaskiego 7 na działce o powierzchni 15160 m². Budynek posadowiony jest: od strony północnej w odległości 12,8 m od ul. Dwernickiego, od strony w wschodniej 11 m od szkolnego boiska ze sztuczną

nawierzchnia oraz 78 m od ul. Prądyńskiego, od strony południowej w odległości 6,64 od budynku garażowego i od strony zachodniej w odległości 19 m od ul. Pułaskiego.

Wjazd oraz wejście na działkę do budynku realizowane jest poprzez istniejące dwie bramy od strony ul. Pułaskiego. Przy wjeździe od strony sali gimnastycznej istnieje parking dla o utwardzonej nawierzchni. Dodatkowy wjazd na utwardzony parking możliwy jest od strony ul. Dwernickiego. Dojścia i dojazdy do obiektu realizowane są za pomocą ciągów pieszo jezdnych.

Obiekt jest całkowicie ogrodzony.

Zespół szkół znajduje się w rejonie operacyjnym Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Otwocku, która mieści się w Otwocku ul. Mieszka I 13/15. Jednostka oddalona jest od budynku o około 4 km. Dojazd z JRG do omawianego budynku przebiega ulicami: Kraszewskiego, Batorego, Matejki, Andriollego. Czas dojazdu alarmowo – ok.6 minut.

3.2. Charakterystyka pożarowa

Grupa wysokości budynku

Budynek ze względu na wysokość poniżej 12 m mierzoną do górnej części dachu, kwalifikowany jest do grupy budynków niskich (N)

Kategoria zagrożenia ludzi (ZL);

Budynek, w którym znajduje się szkoła zakwalifikowany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL III. Liczba osób mogąca maksymalnie przebywać w szkole zgodnie z informacją uzyskaną od Dyrektora wynosi:

Parter - 480

I Piętro - 278

II Piętro - 237

Parter (nowy budynek) - 174

I Piętro (nowy budynek) - 24

Gęstość obciążenia ogniowego pomieszczeń. Zagrożenie wybuchem.

Dla przedmiotowego obiektu nie oblicza się gęstości obciążenia ogniowego. Zagrożenie wybuchem w budynku nie występuje.

Klasa odporności pożarowej budynku

Dla omawianego dwukondygnacyjnego budynku szkoły zaliczonego do kategorii zagrożenia ludzi ZLIII wymagana jest klasa C odporności pożarowej.

Wymagana klasa odporności pożarowej C, narzuca zastosowanie elementów nie rozprzestrzeniających ognia o następujących klasach odporności ogniowej

Lp.	Elementy budynku	Klasa odporności pożarowej
1	Główna konstrukcja nośna (ściany, słupy, podciągi, ramy)	R60
2	Stropy	REI 60
3	Ściany zewnętrzne	EI 30
4	Ściany wewnętrzne	EI15
5	Konstrukcja Dachy	R15
6	Przykrycie dachu	E15

Oznaczenia użyte w tabeli:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

Budynki murowane spełniają klasę odporności „C”.

Budynek posadowiony jest na ławach fundamentowych wylewanych żelbetowych. Ściany wykonane metodą tradycyjną, murowaną z cegły ceramicznej pełnej. Ściany zewnętrzne o gr. 0,51 m. Ściany wewnętrzne z cegły pełnej o grubości 0,25 m. na zaprawie cementowo wapiennej. Stropy nad kondygnacjami naziemnymi żelbetowe Ackermana. Dach budynku żelbetowy płaski pokryty papą asfaltową.

Stolarka okienna plastikowa, drzwiowa drewniana. Drzwi na granicy strefy pożarowej oddzielającej nową część od starej wykonana w klasie odporności EI30.

Podłogi na poziomych drogach ewakuacyjnych, w salach lekcyjnych, w sanitariatach pokryte terakotą. W pomieszczeniach biurowych wykładzina podłogowa. W pomieszczeniach technicznych betonowe, w szatni lastryka.

Strefy pożarowe

Dopuszczalna wielkość strefy pożarowej dla analizowanego budynku wynosi 5000 m². Obecnie obiekt stanowią dwie strefy pożarowe o powierzchni łącznej 4012,5 m², budynek spełnia wymagania w powyższym zakresie. Warunki techniczne ewakuacji

W pomieszczeniach od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na zewnątrz pomieszczenia powinno być zapewnione przejście ewakuacyjne o długości nieprzekraczającej 40 m.

Długość dojścia od drzwi najdalej położonego pomieszczenia, w którym mogą przebywać osoby do wyjścia z budynku (przy jednym kierunku ewakuacji) nie powinna przekroczyć długości 10 m wymaganych przepisami. Przy zapewnieniu drugiego kierunku ewakuacji z danego pomieszczenia długość dojścia może wynosić do 40 m, jednak dojścia te nie mogą się pokrywać ani krzyżować.

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych powinna być nie jest mniejsza niż 1,4 m (Dopuszcza się zmniejszenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób).

Wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej 2,2 m, natomiast wysokość lokalnego obniżenia może wynosić 2 m (przy czym długość obniżonego odcinka drogi nie może być większa niż 1,5 m).

Budynek posiada sześć wyjścia które jednocześnie są wyjściami ewakuacyjnymi:

1. Wyjście główne od ul. Pułaskiego
2. Wyjście z nowej części budynku od strony ul. Pułaskiego,
3. Wyjście z części trzy kondygnacyjnej na boisko,

4. Wyjście z sali gimnastycznej na teren przed szkołą
5. Dwa wyjścia z łącznika na teren przed szkołą

Budynek A część dwukondygnacyjna:

W części dwukondygnacyjnej budynku do ewakuacji z I piętra służy klatka schodowa. Ewakuacja z pomieszczeń I piętra prowadzona jest poziomymi drogami ewakuacyjnymi na korytarz a następnie klatką schodową. Wyjście z klatki schodowej na parterze prowadzi bezpośrednio przez drzwi ewakuacyjne na zewnątrz budynku od strony ul. Pułaskiego. Do ewakuacji z parteru przewidziano poziome drogi komunikacji ogólnej bezpośrednio na zewnątrz budynku. Uczniowie po wyjściu z sal na korytarz udają się do wyjścia ewakuacyjnego na zewnątrz budynku od strony ul. Pułaskiego a następnie przechodzą w wyznaczone miejsce zbiórki.

Ewakuacja z sekretariatu, szatni, holu głównego oraz pokoju Dyrektora odbywa się poprzez poziome drogi ewakuacyjne komunikacji ogólnej a następnie przez główne wyjście ze szkoły.

Części jednokondygnacyjnej

W części jednokondygnacyjnej ewakuacja z sali gimnastycznej, szatni, pomieszczeń biurowych, możliwa jest przez dwa wyjścia ewakuacyjne: jedno bezpośrednio na zewnątrz od strony parkingu, drugie na poziome drogi ewakuacyjne komunikacji ogólnej na korytarz a następnie na zewnątrz budynku wyjściem głównym od ul. Pułaskiego a następnie przechodzą w wyznaczone miejsce zbiórki.

Nowa część dwukondygnacyjna

W części dwukondygnacyjnej budynku do ewakuacji z I piętra służy klatka schodowa. Ewakuacja z pomieszczeń I piętra prowadzona jest poziomymi drogami ewakuacyjnymi na korytarz a następnie klatką schodową. Wyjście z klatki schodowej na parterze prowadzi bezpośrednio przez drzwi ewakuacyjne na zewnątrz budynku od strony ul. Pułaskiego. Do ewakuacji z parteru przewidziano poziome drogi komunikacji ogólnej bezpośrednio na zewnątrz budynku. Uczniowie po wyjściu z sal na korytarz udają się do wyjścia ewakuacyjnego na zewnątrz budynku od strony ul. Pułaskiego a następnie przechodzą w wyznaczone miejsce zbiórki.

Budynek B, część trzykondygnacyjna

W części trzykondygnacyjnej budynku do ewakuacji z II i I piętra służy klatka schodowa. Ewakuacja z pomieszczeń II i I piętra prowadzona jest poziomymi drogami ewakuacyjnymi na korytarz a następnie klatką schodową. Wyjście z klatki schodowej na

parterze prowadzi bezpośrednio przez drzwi ewakuacyjne na zewnątrz budynku od strony boiska szkolnego. Z pomieszczeń II piętra przekroczona jest długość dojścia ewakuacyjnego i wynosi ca. 60 m. Do ewakuacji z parteru przewidziano poziome drogi komunikacji ogólnej bezpośrednio na zewnątrz budynku. Uczniowie po wyjściu z sal na korytarz udają się do wyjść ewakuacyjnych w holu łącznika a następnie przechodzą w wyznaczone miejsce zbiórki.

Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe

Do celów ochrony przeciwpożarowej służą następujące instalacje urządzenia techniczne:

- 1) instalacja wodociągowa przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi 25,
- 2) instalacja oświetlenia ewakuacyjnego na pionowych i poziomych drogach ewakuacyjnych (nowy budynek),
- 3) instalacja służąca do awaryjnego usuwania dymu z klatki schodowej (nowy budynek),
- 4) przeciwpożarowy wyłącznik prądu,
- 5) instalację odgromowa,

Drogi dojazdowe dla celów pożarowych

Dojazd do budynku możliwy jest od ul. Pułaskiego i ul. Dwernickiego skąd zapewniono połączenie z drogą pożarową, utwardzonymi dojazdami o szerokości minimalnej 1,2 m i długości nie większej niż 30 m. Dojście to prowadzi do wyjść ewakuacyjnych z budynku, poprzez które jest możliwy dostęp, bezpośrednio lub drogami ewakuacyjnymi, do każdej strefy pożarowej.

Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Dla budynku Szkoły wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych wynosi 10 dm³/s. Ilość ta zapewniona jest z hydrantów zewnętrznych z sieci wodociągowej miejskiej znajdujących się w odległości o 40 m od ww. budynku.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu

W obiektach o kubaturze powyżej 1000 m³ powinien być zainstalowany i odpowiednio oznakowany przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Główny wyłącznik prądu znajduje się przy drzwiach wyjściowych z budynku.

Instalacje występujące w budynku

Budynek wyposażony jest w następujące instalacje techniczne:

- wody zimnej, wody ciepłej z wodociągu, kanalizacyjną - przyłączy do sieci miejskiej,
- elektryczną 230 v oraz 380 v,
- wentylację grawitacyjną,
- elektryczną,
- gazową (kotłownia gazowa)
- instalacja fotowoltaiki.

Materiały niebezpieczne pożarowo. Wystrój wnętrz.

W budynku nie przechowuje się materiałów niebezpiecznych pożarowo, poza materiałami niezbędnymi dla prawidłowej pracy urządzeń biurowych i sal lekcyjnych. Wystrój wnętrz dróg ewakuacyjnych wykonany jest materiałów co najmniej trudno zapalnych.

W przypadku przechowywania materiałów łatwopalnych i niebezpiecznych pożarowo miejsce, pomieszczenie przeznaczone do przechowywania materiałów niebezpiecznych pożarowo powinno być oznakowane zgodnie z PN-EN ISO 7010:2012.

4. POTENCJALNE ŹRÓDŁA POWSTAWANIA POŻARU I DROGI JEGO ROZPRZESTRZENIANIA W OBIEKCIE

4.1. Przyczyny powstawania pożaru

Przyczyny powstawania pożaru można podzielić na dwie kategorie:

- 1) Przyczyny niezależne od człowieka (np.: wyładowania atmosferyczne, zwarcia elektryczne, przeskoki iskry itp.),
- 2) Przyczyny zależne pośrednio czy też bezpośrednio od człowieka (np.: podpalenia, zaprószenie ognia, niedocenienie niebezpieczeństwa, nieświadomość działania, czy zachowania).

Możliwość powstania pożaru w Obiekcie może wynikać z:

- 1) Wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji i urządzeń elektrycznych, w szczególności:
 - a) niewłaściwej klasy wykonania urządzenia,
 - b) braku okresowych kontroli i konserwacji instalacji,

- c) przeciążenia instalacji poprzez włączanie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu elektrycznego,
 - d) pozostawiania bez nadzoru włączonych urządzeń elektrycznych,
 - e) ustawienia nagrzewających się urządzeń elektrycznych (np.: kuchenki, grzałki, grzejniki itp.) w bezpośrednim sąsiedztwie materiałów palnych,
 - f) naprawiania bezpieczników w rozdzielni prądu przez osoby do tego nie uprawnione.
 - g) braku właściwej konserwacji urządzeń i instalacji wydzielających energię ciepłą w awaryjnych stanach pracy.
- 2) Używania otwartego ognia:
 - a) posługiwania się otwartym ogniem (świece, zapalki) w miejscach niedozwolonych,
 - b) rozpalania ognisk, spalanie śmieci w miejscach niedozwolonych.
 - 3) Wyładowania atmosferyczne,
 - 4) Rozszczelnienia przewodów kominowych,
 - 5) Palenia tytoniu w miejscach (pomieszczeniach) do tego nieprzeznaczonych i nieoznakowanych,
 - 6) Braku nadzoru prowadzenia prac remontowych tzw. „prac niebezpiecznych pożarowo” polegających np. na spawaniu, cięciu elementów metalowych, podczas których powstaje iskra oraz malowaniu, klejeniu z użyciem materiałów łatwopalnych,
 - 7) Celowego podpalenia (sabotaż).

4.2. Zapobieganie możliwości powstania pożaru

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników Obiektu oraz osób prowadzących jakąkolwiek działalność na jego terenie należy zapobieganie możliwości powstania pożaru. W tym celu konieczne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych.

Zgodnie z w/w przepisami w celu zapewnienia bezpiecznej eksploatacji obiektu należy:

- 1) Utrzymać drożność poziomych i pionowych dróg ewakuacyjnych (korytarzy i klatek schodowych), tzn. nie zostawiać na schodach, korytarzach i przejściach jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację, nie zamykać drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie, nie ograniczać dostępu do wyjść ewakuacyjnych.
- 2) Wywiesić w widocznym miejscu w obiekcie „Instrukcję postępowania na wypadek powstania pożaru” oraz wykaz telefonów alarmowych.
- 3) Oznakować Szkołę zgodnie z PN-EN ISO 7010:2012:

- a) miejsca usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego,
- b) lokalizację przeciwpożarowego (głównego) wyłącznika prądu elektrycznego.
- 4) Nie ograniczać dostępu do urządzeń przeciwpożarowych: zaworów wody, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz do podręcznego sprzętu gaśniczego.
- 5) Usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych.
- 6) Urządzenia elektryczne ustawiać na podłożu niepalnym i nie pozostawiać bez nadzoru.
- 7) Na osłony punktów świetlnych stosować materiały niepalne lub trudno zapalne, jeżeli są umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od powierzchni żarówki.
- 8) Oprawy oświetleniowe oraz osprzęt instalacji elektrycznej instalować na podłożu niepalnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- 9) Nie używać otwartego ognia w celu nieuzasadnionym i bez odpowiedniego nadzoru.
- 10) Nie dokonywać napraw bezpieczników energii elektrycznej. W celach naprawczych wzywać osoby do tego uprawnione.
- 11) Zapewnić właściwe warunki przechowywania materiałów palnych: w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury ponad 100 °C oraz linii kablowych o napięciu 1 kV, przewodów uziemiających i przewodów odprowadzających instalacji odgromowej.
- 12) Zabrania się palenia tytoniu w miejscu do tego nieprzeznaczonym i nieoznakowanym.
- 13) Instalacje i urządzenia techniczne użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

Dzięki zachowaniu przedstawionych powyżej zasad postępowania można uniknąć lub maksymalnie ograniczyć potencjalne źródła oraz ewentualne skutki powstałego pożaru. Zapobieganie pożarom polega także na właściwym szkoleniu pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Świadomość pracowników, z jakimi zagrożeniami mogą mieć do czynienia podczas pożaru lub innego miejscowego zagrożenia stanowi najlepsze przeciwdziałanie potencjalnym źródłom zagrożeń pożarowych.

5. ZASADY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO ZAGROŻENIA

5.1. Obowiązki pracowników zatrudnionych w budynku Zespołu Szkół Nr 2.

Zadania szczegółowe pracowników stosownie do schematu organizacyjnego i zajmowanego stanowiska określono w dalszej części instrukcji.

Obowiązki Dyrektora Zespołu Szkół Nr 2.

Dyrektor Zespołu Szkół Nr 2 w zakresie ochrony przeciwpożarowej odpowiedzialny jest za:

- 1) Zapewnienie ustanowienia osoby odpowiedzialnej za sprawy ochrony przeciwpożarowej i określenia jego obowiązków, w tym w zakresie.
- 2) Zapewnienie środków na realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 3) Organizację ochrony przeciwpożarowej w obiekcie,
- 4) Zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych w obiekcie,
- 5) Zapewnienie wyposażenia obiektu i terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze,
- 6) Zapewnienie osobom przebywającym w obiekcie lub na terenie bezpieczeństwa i możliwości ewakuacji,
- 7) Przygotowanie obiektu i terenu do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej,
- 8) Ustalenie sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 9) Prawidłową realizację planów dostosowania obiektu do wymagań ochrony przeciwpożarowej, o ile będą sporządzane z uwagi na okoliczności,
- 10) Rozpatrywanie i wdrażanie wniosków zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie, zgłaszanych przez osobę prowadzącą sprawy ochrony przeciwpożarowej, nadzoru wszystkich szczebli oraz pozostałych pracowników,
- 11) Nadzorowanie przestrzegania przez osoby zatrudnione w obiekcie przepisów przeciwpożarowych poprzez wprowadzenie odpowiedniego systemu kontroli,

- 12) Okresowe rozpatrywanie stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu,
- 13) Zapewnienie realizacji i zaleceń pokontrolnych wydanych przez właściwy organ.

Obowiązki osoby odpowiedzialnej za sprawy ochrony przeciwpożarowej na terenie budynku

W zakresie administrowania użytkowanymi pomieszczeniami zobowiązana jest do:

- 1) Znajomości i stosowania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych, a w szczególności dotyczących prawidłowego utrzymania i eksploatacji obiektu, i istniejących w obiekcie instalacji, jak również kontrolowania przestrzegania tych przepisów.
- 2) Nadzoru nad instalacjami: elektryczną, uziemiającą, wodociagową ppoż. urządzeniami do usuwania dymu z klatki schodowej, itp. (egzekwowania sprawności technicznej, terminów przeglądów itp.).
- 3) Sprawowania nadzoru nad prawidłowym rozmieszczaniem, stanem technicznym oraz terminową konserwacją sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych odpowiednim oznakowaniem i utrzymaniem dróg ewakuacyjnych i pożarowych.
- 4) Zgłaszania przełożonym wniosków w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń, urządzeń i instalacji w budynkach.
- 5) Dokonywania przeglądów gaśnic i prowadzenia dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 6) Utrzymywania instalacji w należyтым stanie technicznym, a w razie potrzeby do przeprowadzenia ich modernizacji.
- 7) Realizacji zadań wynikających z przeprowadzonych przeglądów i kontroli urządzeń i instalacji.
- 8) Określania zasad postępowania w przypadku awarii urządzeń i instalacji.
- 9) Rozpatrywania wniosków dotyczących poprawy stanu bezpieczeństwa pożarowego w budynkach, wpływających od pracowników, i przedstawienie ich do realizacji.
- 10) Uczestniczenia w ustalaniu środków i sposobów zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, wnioskowanie o zastosowanie sankcji służbowych w stosunku do pracowników w innych nieprzestrzegania przepisów i wymogów przeciwpożarowych.

W zakresie prowadzenia spraw ochrony przeciwpożarowej zobowiązana jest do:

- 1) Nadzoru nad właściwą i terminową konserwacją sprzętu pożarniczego.

- 2) Kontrolowania przestrzegania przez pracowników obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz prowadzenia działalności propagandowej i ostrzegawczej w tym zakresie.
- 3) Uczestniczenia w kontrolach stanu zabezpieczenia ppoż., prowadzonych przez jednostkę nadrzędną lub osobę upoważnioną.
- 4) Wyposażania budynku w sprzęt gaśniczy i ratowniczy.
- 5) Wyposażania budynku w pożarnicze tablice informacyjne.
- 6) Kierowanie nowo zatrudnionych pracowników lub pracowników zmieniających stanowisko pracy na szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 7) Organizowania okresowych szkoleń obejmujących zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 8) Zapewnienia opiniowania pod względem zgodności z wymaganiami ochrony ppoż. projektów modernizacji pomieszczeń i procesów technologicznych.
- 9) Współpracy z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej.
- 10) Nadzoru nad realizacją zaleceń pokontrolnych.
- 11) Prowadzenia dokumentacji związanej z ochroną ppoż., zawierającej m.in. protokoły kontroli i meldunki o realizacji zaleceń pokontrolnych, wykazy sprzętu pożarniczego i plan jego rozmieszczenia, plany dostosowania obiektów do wymagań ochrony ppoż.

Obowiązki pracowników

Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego jest podstawowym obowiązkiem każdego pracownika. Pomieszczenia powinny być użytkowane i utrzymywane zgodnie z założeniami projektowymi oraz w stanie gwarantującym bezpieczeństwo pożarowe.

W szczególności pracownik jest obowiązany:

- 1) Znać i przestrzegać przepisy, i zasady bezpieczeństwa pożarowego, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu.
- 2) Znać procedury postępowania na wypadek powstania pożaru, sposobów alarmowania i przeprowadzania ewakuacji.
- 3) Wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa pożarowego oraz przestrzegać wydawanych w tym zakresie zarządzeń i wskazówek przełożonych.

- 4) Dbać o bezpieczeństwo pożarowe oraz o należyty stan urządzeń, narzędzi, sprzętu, jak również o porządek i ład w miejscu pracy.
- 5) Niezwłocznie usuwać stwierdzone usterki mogące spowodować powstanie lub rozprzestrzenianie się pożaru oraz zgłaszać o tym właściwym przełożonym.
- 6) Dopilnować, aby osoby postronne przebywające na terenie miejsca pracy stosowały się do przepisów przeciwpożarowych.
- 7) Dokładnie sprawdzić po zakończeniu pracy stanowisko pracy, usunąć wszelkiego rodzaju odpadki i śmiecie, wyłączyć dopływ energii elektrycznej do wszystkich odbiorników nieprzystosowanych do pracy ciągłej.
- 8) Przestrzegać zakazu używania otwartego ognia i palenia tytoniu w miejscach zabronionych.
- 9) Znać sposób alarmowania Państwowej Straży Pożarnej, użycia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz gaszenia pożaru w zarodku.
- 10) Znać rozmieszczenie wyjść ewakuacyjnych z budynku.
- 11) Znać rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego w pobliżu miejsca pracy i zasady rozmieszczenia w budynku.
- 12) Nie zastawiać dróg i wyjść ewakuacyjnych, dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń przeciwpożarowych.
- 13) Nie blokować drzwi przeciwpożarowych.

Zabronione jest przy użytkowaniu instalacji i urządzeń elektrycznych dokonywanie czynności, które mogą stwarzać zagrożenie pożarowe, a w szczególności:

- 1) Obsługiwanie urządzeń niezgodnie z instrukcją eksploatacyjną.
- 2) Korzystanie z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektrycznych.
- 3) Włączanie do jednego gniazdka zbyt dużej ilości odbiorników energii elektrycznej.
- 4) Wyjmowanie wtyczek z gniazd ściennych pociągając za przewód.
- 5) Zakładanie prowizorycznych instalacji oraz urządzeń elektrycznych.
- 6) Niewłaściwe ułożenie kabli elektrycznych zasilających przenośne odbiorniki energii elektrycznej (np. ułożenie przewodów w przejściach komunikacyjnych i chodzenie po nich).
- 7) Używanie w pomieszczeniach biurowych grzałek, kuchenek, piecyków elektrycznych oraz żelazek.
- 8) Zastawianie dojść do tablic rozdzielczych oraz wyłączników prądu.

- 9) Umieszczanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od punktów świetlnych.
- 10) Stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów łatwo zapalnych lub trudno zapalnych w odległości mniejszej niż 5 cm.
- 11) Samowolne naprawianie lub przerabianie uszkodzonych instalacji elektrycznych.

Każdy pracownik zobowiązany jest do uporządkowania swojego stanowiska pracy po jej skończeniu, a w szczególności:

- 1) Schowania dokumentacji (pracownicy biurowi) i innych przedmiotów pracy do szaf i biurek a odpadów do pojemników na śmieci.
- 2) Wyłączenia spod napięcia wszystkich odbiorników energii elektrycznej.
- 3) Wyłączenia światła.

Obowiązki osób prowadzących sprawy kadrowe

Osoba prowadząca sprawy kadrowe zobowiązana jest do:

- 1) Kierowania nowo zatrudnionych pracowników na szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 2) Organizowania okresowych szkoleń obejmujących zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 3) Przechowywania w aktach osobowych oświadczeń pracowników o zapoznaniu się z niniejszą instrukcją i o przejściu szkolenia oraz kopii świadectw ukończenia szkolenia instruktorskiego wstępnego.

Obowiązki sprzątających

Sprzątający powinni:

- 1) Usuwać po zakończeniu pracy wszystkie odpadki z przeznaczonych na nie pojemników (koszy na śmieci) rozmieszczonych na terenie obiektu i wyrzucać je do zasobników na zewnątrz budynku).
- 2) Zwracać uwagę na pozostawione w pomieszczeniach bez dozoru, niewyłączone po zakończeniu pracy odbiorniki energii elektrycznej, szczególnie w pomieszczeniach szatni, pokoju śniadań itp..
- 3) Nie stosować do usuwania plam benzyny i rozpuszczalników.
- 4) Dokonywać przeglądu pomieszczeń po zakończeniu pracy (wyłączenie odbiorników energii elektrycznej, zamknięcie okien, sprawdzenie, czy nie został zaprószonego ogień).

- 5) Składować sprzęt do sprzątania w określonych miejscach i w należyтым stanie, po zakończonej pracy zamknąć pomieszczenia i pozostawić klucze ustalonym miejscu.
- 6) Znać instrukcje alarmowe i zasady postępowania w wypadku pożaru.
- 7) Zgłaszać przełożonemu wszelkie zauważone nieprawidłowości w zabezpieczeniu przeciwpożarowym budynku, w szczególności kradzież lub zniszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.

5.2. Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru lub innego zagrożenia

W przypadku zauważenia pożaru należy niezwłocznie o tym zaalarmować osoby znajdujące się w sąsiedztwie miejsca pożaru oraz osoby będące w bezpośrednim zagrożeniu następnie należy poinformować sekretariat o powstaniu zagrożenia. Po zaalarmowaniu należy przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego podjąć gaszenie pożaru. Osoby zaalarmowane powinny także w miarę możliwości przystąpić do działań ratowniczych, udzielenia pomocy ewentualnym osobom poszkodowanym, ewakuować zagrożone mienie lub opuścić zagrożone miejsce. Dyrektor lub Wicedyrektor podejmują decyzję o ewakuacji szkoły. Osoby opuszczające miejsce pożaru powinny poinformować o tym fakcie swoich przełożonych, innych współpracowników oraz zaalarmować służby ratownicze. Po wykonaniu tych czynności osoby ewakuowane powinny udać do wyznaczonego miejsca zbiórki i oczekiwać tam na dalsze polecenia Kierującego Działaniami Ratowniczymi (KDR) z ramienia Obiektu lub przybyłych jednostek ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej (PSP). KDR-em z ramienia Obiektu staje się osoba, która pierwsza zauważyła pożar i przystąpiła do działań ratowniczych lub osoba wyznaczona przez kierownictwo Obiektu.

Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo - gaśniczej powinna:

- 1) Zachować własne bezpieczeństwo.
- 2) W pierwszej kolejności przystąpić do ratowania ludzi, przeprowadzając ewakuację z zagrożonego rejonu.
- 3) Wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do strefy pożaru **(nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem).**
- 4) Usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne, wybuchowe, toksyczne, a także cenny sprzęt i urządzenia oraz ważne dokumenty, nośniki informacji itp.

- 5) Nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia.
- 6) Otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy.
- 7) Wchodząc do zadymionych pomieszczeń lub przechodząc przez nie, należy ograniczyć ilość wdychanych produktów spalania. Poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej podłogi i zasłaniać usta, np. wilgotną chustką.

5.3. Zasady alarmowania współpracowników, przełożonych i służb alarmowych na wypadek pożaru lub innego zagrożenia

Każdy pracownik budynku **Zespołu Szkół Nr 2 w Otwocku zlokalizowanego przy ul. Pułaskiego 7**, który zauważył pożar, uzyskał informację o pożarze i/lub innym miejscowym zagrożeniu, zobowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczać do paniki. O zaistniałym zdarzeniu należy ostrzec osoby zagrożone w sposób stanowczy i zrozumiały, jednak należy przy tym uważać, aby nie wszczynać niepotrzebnej paniki wśród osób znajdujących się w obiekcie. Zaalarmowania osób zagrożonych należy dokonać donośnym głosem lub przy użyciu dostępnych w danej chwili przedmiotów wydających głośne sygnały (trzy dzwonki po 3-5 sekund).

Osoba upoważniona ogłasza alarm wypowiada np. zdanie:

„Na terenie budynku Zespołu Szkół Nr 2 (jego części) powstał pożar, (jeżeli powstało inne zagrożenie należy wymienić jakie). Dyrektor zarządza alarm ewakuacyjny dla wszystkich osób znajdujących się w obiekcie (jego części) Proszę niezwłocznie opuścić budynek najbliższym wyjściem ewakuacyjnym.”

Równorzędnym zadaniem dla pracowników jest powiadomienie odpowiednich służb ratowniczych. Powinny tego dokonać osoby opuszczające miejsce powstania pożaru lub osoba wyznaczona przez pierwszego KDR. Należy tego dokonać telefonicznie lub w inny dostępny w Obiekcie sposób. W przypadku powstania pożaru w pierwszej kolejności należy alarmować Państwową Straż Pożarną, następnie Pogotowie Ratunkowe i Policję.

5.4. Zadania i obowiązki pracowników podczas prowadzenia działań przez służby ratownicze

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do prowadzenia ratowniczych aż do przybycia jednostek PSP i zorganizowania przez nie dalszych działań ratowniczo - gaśniczych. Wszyscy pracownicy winni stosować się do poleceń wydawanych przez KDR z ramienia Obiektu, bez względu na zajmowane przez nią stanowisko.

W tym czasie do zadań kadry kierowniczej Obiektu należy zorganizowanie działań ratowniczych w celu spowolnienia, zatrzymania rozwoju lub ugaszenia pożaru, udzielenia pomocy ewentualnym osobom poszkodowanym w wyniku pożaru oraz zarządzenia koniecznej ewakuacji pracowników i osób znajdujących się w zagrożonym miejscu w budynku.

W momencie przybycia na miejsce jednostek PSP, kierowanie działaniami ratowniczymi przejmuje KDR z ramienia straży pożarnej. Ma on prawo wydawania także poleceń wszystkim pracownikom Obiektu oraz osobom znajdującym się na jego terenie. KDR z ramienia straży ma prawo zażądać od kierownictwa Obiektu oraz pracowników pomocy w postaci użyczenia pojazdów, urządzeń i narzędzi, będących własnością Obiektu na cele prowadzenia działań ratowniczo - gaśniczych. Ma prawo też zażądać pomocy przez osobiste wykonywanie czynności pracowników, jednak tylko w zakresie prac pomocniczych, niezwiązanych z bezpośrednim gaszeniem pożaru i usuwaniem jego skutków.

5.5. Zadania i obowiązki pracowników po zakończeniu działań ratowniczych

Po zakończeniu działań ratowniczo - gaśniczych obowiązkiem wszystkich pracowników jest nadzór nad miejscem pożaru oraz pozostałymi miejscami i budynkami w celu zapobieżenia powtórnego zapalenia, czyli powstania tzw. pożaru wtórnego.

Dyrektor Zespołu Szkół Nr 2 lub osoba przez niego wyznaczona jest odpowiedzialna za:

- 1) Zabezpieczenie miejsc pożaru i wystawienie posterunku pogorzeliska w celu zabezpieczenia powstania pożaru wtórnego.
- 2) Zabezpieczenie pogorzeliska w celu zbadania okoliczności i przyczyn powstania pożaru.

- 3) Przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności policji, firmy ubezpieczeniowej i/lub komisji powołanej do ustalenia okoliczności i przyczyn powstania pożaru.

6. WYTYCZNE PRZEPROWADZANIA EWAKUACJI OSÓB I MIENIA

6.1. Organizacja bezpiecznej i sprawnej ewakuacji osób z obiektu

Sprawną i bezpieczną ewakuacją osób polega na wyprowadzeniu z budynku lub zagrożonej strefy jak największej liczby osób w jak najkrótszym czasie, w sposób niezwiększający już istniejących zagrożeń oraz bez uszczerbku na zdrowiu lub pogorszenia się jego stanu u osób ewakuowanych.

Organizacja ewakuacji z budynku jest trudnym zadaniem. Polega ona przede wszystkim na zorganizowanym wyprowadzeniu z budynku lub przeprowadzeniu w bezpieczne miejsce wszystkich lub tylko części osób, znajdujących się w nim.

W zależności od stanu czynników stwarzających zagrożenie należy ogłosić ewakuację częściową lub całkowitą. Niekiedy w uzasadnionych przypadkach możliwe lub nawet wskazane jest odstępianie w ogóle od ewakuacji. Rodzaje stosowanej ewakuacji lub jej brak określają poniższe zasady:

Odstąpienie od ewakuacji - może być zastosowane tylko w przypadku bardzo małego zdarzenia, gdy praktycznie nie ma możliwości rozwoju i rozprzestrzenienia się zagrożenia oraz jest możliwe jego szybkie zlikwidowanie przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego lub własnych środków technicznych. W przypadku wystąpienia lekkiego zadymienia lub niewielkiej ilości substancji o potwierdzonej niskiej szkodliwości, które może być szybko usunięte przez wietrzenie lub przy użyciu typowego sprzętu sprzątającego. Przy lekkim zadymieniu, odstępianie od ewakuacji umożliwia specjalnie zatrzymanie pracowników w pomieszczeniach, by nie narażać ich na działanie dymu do czasu jego usunięcia z korytarzy.

Ewakuacja częściowa - stosowana jest tylko w przypadku niedużych zdarzeń. Obejmuje ona pracowników i użytkowników przebywających w strefie bezpośredniego zagrożenia oraz w jej najbliższym otoczeniu. W przypadku częściowej ewakuacji należy mieć pewność o małym rozmiarze zdarzenia, jego powolnym rozwoju oraz o minimalnym ryzyku odcięcia dróg ewakuacyjnych. Jeśli istnieje choćby minimalne ryzyko odcięcia dróg ewakuacyjnych, należy do strefy zagrożenia zaliczyć także pomieszczenia lub części budynku,

z których drogi mogą zostać odcięte. Ewakuacją częściową należy objąć też części budynku, w których będą prowadzone działania ratownicze lub tam gdzie będzie stosowany sprzęt służb ratowniczych. Do ewakuacji częściowej zalicza się także przemieszczenie części lub wszystkich osób ze strefy zagrożenia do strefy bezpiecznej (do innej tzw. strefy pożarowej), przeprowadzane wewnątrz budynku bez ich wyprowadzania na zewnątrz. Decyzję o ewakuacji częściowej należy przekazać dowódcy przybyłych jednostek ratowniczych (Straży Pożarnej, Policji) natychmiast po jego przybyciu i przejęciu dowodzenia.

Ewakuacja całkowita - polega na wyprowadzeniu poza obręb budynku wszystkich pracowników i osób przebywających w Obiekcie. Stosowana jest zawsze przy większych i dużych zdarzeniach, przy szybko rozprzestrzeniającym się zagrożeniu, przy wystąpieniu substancji toksycznych, itp. Ewakuację całkowitą należy także zarządzić w przypadku wystąpienia zagrożenia dla stabilności przynajmniej części konstrukcji budynku. Decyzję o ewakuacji całkowitej należy także podjąć w przypadku niedużych zagrożeń, jeśli nie jesteśmy w stanie pewnie określić czynników rozwoju zagrożenia lub gdy podjęte działania ratowniczo-gaśnicze w ramach własnych środków technicznych nie przynoszą żadnego rezultatu.

6.2. Zasady ogłaszania ewakuacji

Do ogłoszenia ewakuacji uprawniona jest **Dyrektor lub Wicedyrektor Zespołu Szkół Nr 2** lub osoba wyznaczona przez **Dyrektora**. W przypadku ich nieobecności odpowiedzialność przejmuje inna osoba wyznaczona przez dyrekcję. Osoba ta w takim przypadku staje się jednocześnie do czasu przybycia jednostek Straży Pożarnej Kierownikiem Działań Ratowniczych (KDR). KDR jednoosobowo wydaje decyzję o rozpoczęciu ewakuacji osób i mienia w zakresie odpowiednim do posiadanego rozpoznania, występującego stanu zagrożenia oraz możliwości technicznych w danym momencie.

Ewakuację samoistną może rozpocząć również każdy pracownik w przypadku zauważenia bezpośredniego zagrożenia dla jego własnego zdrowia i życia lub grupy współpracowników i wychowanków.

O przeprowadzonej ewakuacji i występującym zagrożeniu należy natychmiast powiadomić swoich przełożonych lub osoby odpowiedzialne za sprawy ochrony przeciwpożarowej w obiekcie. W przypadku stwierdzenia dużego zagrożenia osób (np.: zagrożenie toksyczne, wybuch, pożar o dużych rozmiarach, bardzo silne zadymienie, itp.)

osoba ta sama może ogłosić ewakuację całkowitą wszystkich pracowników i użytkowników Szkoły.

Ogłaszając ewakuację należy uwzględnić następujące czynniki:

- 1) Wielkość pożaru (innego zagrożenia).
- 2) Kierunki i szybkość rozprzestrzeniania się pożaru (zagrożenia).
- 3) Występowanie lotnych substancji i gazów szkodliwych lub trujących.
- 4) Ilość potencjalnie zagrożonych osób oraz stopień zagrożenia dla ich zdrowia lub życia.
- 5) Możliwość odcięcia części lub wszystkich dróg ewakuacyjnych.
- 6) Możliwość ograniczenia lub zlikwidowania pożaru (zagrożenia) we własnym zakresie.

Podstawową formą ogłoszenia ewakuacji jest wydanie trzech sygnałów dzwonkiem oraz przekazanie poleceń głosem. W celu szybkiego i skutecznego słownego ogłoszenia ewakuacji powinno się wcześniej wyznaczyć określonych pracowników. Ich zadaniem jest powiadomienie wszystkich lub wskazanych pracowników o zarządzanej ewakuacji, jej rodzaju i ewentualnie o jej kolejności czy sposobie przeprowadzania. Funkcje wyznaczonych osób należy zgrać ze sposobem prowadzenia i nadzorowaniem ewakuacji.

6.3. Zasady prowadzenia ewakuacji

Sprawną i bezpieczną ewakuację należy przeprowadzać zawsze w odpowiedniej kolejności i rozłożeniu czasowym, co zapobiega powstawaniu paniki oraz zatorom na drogach ewakuacyjnych. W tym celu należy stosować poniższą kolejność:

- przeprowadzić ewakuację ze strefy bezpośredniego zagrożenia,
- przeprowadzić ewakuację pozostałej części kondygnacji (piętra), na której powstało zagrożenie
- przeprowadzić ewakuację kondygnacji powyżej miejsca zagrożenia,
- przeprowadzić ewakuację kondygnacji poniżej miejsca zagrożenia.

Prowadząc ewakuację poszczególnych kondygnacji należy stosować poniższe zasady:

- 1) Po usłyszeniu 3 dzwonków oraz komunikatu osoby ogłaszającej ewakuację, nauczyciele uczący daną grupę uczniów ustawiają ją w salach lekcyjnych parami, a następnie sprawnie wyprowadzają w ustalone miejsce (teren zielony za boiskiem szkolnym).
- 2) Uczniowie nie zabierają ze sobą plecaków ani innych zbędnych przedmiotów.

- 3) Nauczyciel sprawdza pomieszczenie, jeśli to możliwe, zamyka okna. Zamyka drzwi pozostawiając klucz w zamku od strony korytarza.
- 4) Konserwator otwiera wszystkie drzwi zewnętrzne:
- 5) Sprawdzane są wszystkie pomieszczenia:
W-ce Dyrektor ds. Zawodowych - I piętro budynku A
W-ce Dyrektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych - I i II piętro budynku B
Kierownik Gospodarczy - Parter budynku B
Kierownik Szkolenie Praktycznego - Nowy Budynek
Dyrektor - Sala Gimnastyczna i Parter budynku
- 6) Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielami udają się na zbiórkę w miejsce wyznaczone na terenie zielonym szkoły.
- 7) Na miejscu zbiórki nauczyciele sprawdzają obecność uczniów i składają meldunek o stanie liczbowym osobie prowadzącej ewakuację.
- 8) Weryfikacja stanu obecności uczniów odbywa się na podstawie wydruku obecności systemu Librus. Wydruk generuje Dyrektor (lub osoba upoważniona: W-ce Dyrektorzy, Kierownik Szkolenia Praktycznego, Administrator Sieci).
- 9) Uczniowie pozostają w grupach na miejscu ewakuacji pod opieką nauczycieli do zakończenia akcji.
- 10) W momencie ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego osoba wskazana przez prowadzącego ewakuację wyłącza główny wyłącznik prądu. Następnie udaje się przed wejścia aby uniemożliwić dostanie się osób postronnych.
- 11) Z chwilą przybycia straży pożarnej kierownictwo akcji ewakuacyjną przyjmuje dowódca przybyłej jednostki. Osoba dotychczas kierująca udziela niezbędnych informacji co do układu pomieszczeń, stanu liczbowego ewakuowanych uczniów i pracowników przebywających w budynku.

W trakcie ewakuacji należy pamiętać o tym że:

- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej do przodu lub pełzając jeżeli wymaga tego sytuacja, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie występujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać kawałkiem materiału (ubranie, chusteczka) zmoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do prawidłowego kierunku ruchu,

- w razie stwierdzenia, że ktoś pozostał w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji w celu przeprowadzenia ponownego sprawdzenia pomieszczeń budynku.

NA MIEJSCE ZBIÓRKI (TEREN DLA EWAKUOWANYCH) WYZNACZA SIĘ TEREN ZIELONY ZA BOISKIEM SZKOLNYM)

Należy przy tym pamiętać, iż miejsce zbiórki powinno być dostatecznie odległe od budynku, po to aby uniknąć zagrożenie jakie powoduje pożar, a także aby nie zakłócać działań ratowniczo-gaśniczych. Na miejscu zbiórki każda grupa uczniów powinna ustawić się oddzielnie co pozwoli na szybkie sprawdzenie stanu osobowego.

Szczególne role spoczywa w tym przypadku na nauczycielach bezpośrednio odpowiedzialnych za bezpieczeństwo przebywających pod ich opieką Uczniów. Po ogłoszeniu ewakuacji powinni oni zadbać, aby opuszczanie pomieszczeń przez podopiecznych odbywało się w sposób sprawny, zdyscyplinowany i w całkowitej ciszy. Powinni oni zadbać również o to, aby w newralgicznych punktach takich jak drzwi, schody oraz miejsca, w których mogą spotykać się nadchodzące z innych kierunków grupy nie powstawały zatory i grożące poważnymi wypadkami przypadki niesubordynacji, oraz natychmiast zdecydowanie reagować na każdy wypadek zachowań mogących wywołać panikę.

Zadaniem osób nadzorujących ewakuację jest:

- powiadamianie o zarządzanej ewakuacji,
- sterowanie kolejnością ewakuacji i ewentualnie jej kierunkiem i szybkością,
- sprawdzanie wszystkich pomieszczeń, czy nie zostały w nich jakieś osoby,
- pomoc osobom poszkodowanym i o ograniczonych możliwościach ruchowych,
- sprawdzenie drożności odpowiednich dróg wyjść ewakuacyjnych,
- powiadamianie KDR o utrudnieniach w ewakuacji lub odcięciu osób od dróg ewakuacyjnych.

Ewakuację mienia zarządza się tylko w szczególnych przypadkach. Dotyczy ona przeważnie mienia o dużej wartości, niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania Obiektu rzeczy nie dających się odtworzyć, itp. Zarządzenie ewakuacji mienia może nastąpić tylko wówczas, gdy z danej strefy ewakuowano już wszystkie osoby, gdy zachowana jest pełna drożność dróg ewakuacyjnych oraz nie istnieje ryzyko ich odcięcia przez pożar lub inne zagrożenie. Ewakuację mienia przeprowadza się również w przypadku, gdy pozostawienie go

w miejscu zagrożonym przez pożar może spowodować jego gwałtowny rozwój, albo, gdy usunięcie go z drogi rozprzestrzeniania się pożaru może znacząco ograniczyć jego rozwój.

Symbole oraz znaki na drodze ewakuacyjnej

Wzory znaków bezpieczeństwa.

Znak	Nazwa	Znak	Nazwa
	Kierunek do drogi ewakuacyjnej		Hydrant wewnętrzny
	Wyjście ewakuacyjne		Hydrant zewnętrzny
	Drzwi na drodze ewakuacyjnej		Gaśnica
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej		Ręczny Ostrzegacz Pożarowy
	Kierunek do wyjścia schodami w dół		Oddymianie
	Kierunek do wyjścia schodami w górę		Miejsce zbiórki ewakuacji

7. URZĄDZENIA I SPRZĘT PRZECIWPOŻAROWY

Obiekt wyposażony jest w podręczny sprzęt gaśniczy do gaszenia pożarów w zarodku (w początkowej fazie rozwoju), który może występować w postaci gaśnic proszkowych i gaśnic wodno - pianowych.

Rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego dobiera się zależnie od istniejących w obiekcie materiałów palnych.

Gaśnice są to przenośne urządzenia o stosunkowo małej masie środka gaśniczego i o wadze do 20 kg, którego użycie następuje pod wpływem uruchamianego ręcznie wyzwolenia ciśnienia gazu znajdującego się w zbiorniku gaśnicy lub w oddzielnym pojemniku.

Gaśnica proszkowa - środkiem gaśniczym jest tu proszek gaśniczy. Wyrzucany jest on pod ciśnieniem do strefy spalania. Działanie proszku polega na inhibicji procesu spalania (wychwytywanie rodników). Stosowane są dwa podstawowe rodzaje proszków węglanowe i fosforanowe. Proszek węglanowy stosowany jest przede wszystkim do gaszenia pożarów grup BC. Może przynosić jednak słabe efekty w gaszeniu pożarów grupy A. Ze względu na dodatkowe działanie izolujące proszku fosforanowego nadaje się on do gaszenia grup ABC. Proszek fosforanowy może przynosić słabsze efekty przy pożarach grupy BC. Stosowanie proszków gaśniczych także może zwiększać straty pożarowe. Jest to spowodowane m.in. stopniem rozdrobnienia i sposobem wyrzutu (ma działanie zbliżone do piaskowania i może powodować zacieranie współpracujących części maszyn) oraz rodzajem reakcji proszków fosforanowych (trwale przywiera do powierzchni metalowych).

Gaśnica proszkowa

Gaśnica śniegowa - czynnikiem gaśniczym jest tu sprężony dwutlenek węgla, wyrzucany pod ciśnieniem z gaśnicy przez specjalną dyszę. Podstawowym działaniem tej gaśnicy jest działanie tłumiące (zmniejszenie stężenia tlenu w strefie spalania). Dodatkowo w niewielkim stopniu ma działanie chłodzące (temperatura strumienia wynosi ok. - 70°C). Gaśnice tego typu mogą być używane do gaszenia pożarów grup BC. Gaszenie dwutlenkiem węgla przynosi najlepsze efekty w bardzo ograniczonych przestrzeniach o znikomej wentylacji (trzeba uzyskać stężenie min. 40% CO₂). Niska temperatura strumienia uszkadza tworzywa sztuczne.

UWAGA!!! Może też powodować urazy w postaci odmrożeń.

Gaśnica Śniegowa

7.1. Rozmieszczenie urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego

Przy doborze i rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego w budynku uwzględniono przepisy Rozporządzenia [5]. W szczególności uwzględniono następujące zasady:

- 1) co najmniej jedna jednostka masy środka gaśniczego 2kg lub 3dm³ zawartego w gaśnicach przypada na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej,
- 2) sprzęt gaśniczy umieszczony jest w miejscach łatwo dostępnych i widocznych,
- 3) sprzęt gaśniczy umieszczono w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła,
- 4) do sprzętu zapewniony jest dostęp o szerokości co najmniej 1 m,
- 5) oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu jest zgodne z polską normą pn-92/n-01256/01,
- 6) odległość dojścia do sprzętu gaśniczego z dowolnego miejsca w obiekcie nie przekracza 30 m.

Dla wszystkich typów gaśnic zastosowanych w obiekcie ilości środka gaśniczego nie może być mniejsza niż 2kg (3dm³) - dopuszcza się według w/w parametrów wielkości gaśnic dostępne w handlu, posiadające świadectwo dopuszczenia do stosowania w ochronie przeciwpożarowej.

W budynku Zespołu Szkół Nr 2 zlokalizowane są nw. gaśnice i hydranty:

Budynek A -8 szt. GP 6x
 -3 szt. H-25

Nowy budynek	-2 szt. GP 6x
Budynek B	-13 szt. GP 6x
	-5 szt. H-25

7.2. Oznakowanie urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego

Gaśnice i urządzenia przeciwpożarowe należy odpowiednio oznakować. Ma to na celu lepsze zauważenie tego sprzętu oraz zorientowanie się z daleka o rodzaju umieszczonego w danym miejscu sprzętu. Oznakowanie to może również pomóc w dojściu do sprzętu gaśniczego w przypadku, gdy nie jest on bezpośrednio widoczny.

8. PRZEGLĄDY I CZYNNOŚCI KONSERWACYJNE URZĄDZEŃ PRZECIWOPOŻAROWYCH I GAŚNIC

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w obiekcie należy poddawać okresowym przeglądom technicznym i konserwacji zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej (DTR) oraz w instrukcjach obsługi opracowanych przez ich producenta.

Na podstawie § 3 ust.2 rozporządzenia [4] przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Konserwacje i naprawę sprzętu powinny przeprowadzać osoby posiadające odpowiednie przeszkolenie oraz kwalifikacje.

Wykonawca prac zobowiązany jest dokonywać stosownych wpisów w książce obiektu zgodnie z przepisami Prawa budowlanego oraz sporządzać niezbędne protokoły i dokumenty z przeprowadzonych pomiarów, prób i sprawdzeń.

W niniejszym rozdziale przedstawiono sposoby przeglądów urządzeń przeciwpożarowych i instalacji występujących w budynku celem zapoznania personelu o urządzeniach służących ochronie przeciwpożarowej. W obiekcie w szczególności należy pamiętać o:

- 1) przeglądzie i konserwacji instalacji awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego - należy przeprowadzać zgodnie z wytycznymi producenta i wykonawcy, nie rzadziej niż raz w roku.

- 2) przeglądzie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej z hydrantami 25 co najmniej raz w roku, według wymagań PN-EN-671 -3.
- 3) próbie ciśnieniowej węży stanowiących wyposażenie hydrantów wewnętrznych na maksymalne ciśnienie robocze - raz na 5 lat, według wymagań PN-EN -671-3.
- 4) przeglądzie technicznym i konserwacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu - należy przeprowadzać zgodnie z DTR lub instrukcją producenta, nie rzadziej niż raz w roku,
- 5) przeglądzie technicznym, konserwacji oraz remoncie gaśnic - należy przeprowadzać zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej jednak niż jeden raz w roku,
- 6) przeglądzie technicznym i konserwacji klap dymowych oraz okien oddymiających - należy przeprowadzać zgodnie z ustaleniami zawartymi w dtr oraz producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Instalacje techniczne mające wpływ na bezpieczeństwo pożarowe w budynku należy również poddawać przeglądom konserwacyjnym:

- 1) badanie instalacji elektrycznej w zakresie oporności izolacji - minimum 1 raz na 5 lat, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. prawo budowlane (Dz. U. 2024 poz. 725, 834 z póź. zm.) - odpowiedzialny najemca
- 2) badanie instalacji elektrycznej w zakresie ochrony przeciwporażeniowej - minimum 1 raz na 5 lat, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. prawo budowlane (Dz. U. 2024 poz. 725, 834 z póź. zm.) - odpowiedzialny właściciel
- 3) badanie okresowe instalacji odgromowej - 1 raz na 5 lat, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. prawo budowlane (Dz. U. 2024 poz. 725, 834 z póź. zm.)- odpowiedzialny właściciel obiektu
- 4) czyszczenie przewodów wentylacyjnych w obiekcie - co najmniej 1 raz w roku, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994r. prawo budowlane (Dz. U. 2024 poz. 725, 834 z póź. zm.) jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych, -odpowiedzialny właściciel obiektu.

8.1. Instalacja oświetlenia ewakuacyjnego

(zakres czynności zgodnie z PN-EN 50172:2005 Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego)

Eksploatacja instalacji

Ponieważ istnieje możliwość uszkodzenia zasilania oświetlenia podstawowego w krótkim czasie po testowaniu instalacji oświetlenia awaryjnego lub podczas kolejnego ładowania akumulatorów, testy, które wymagają pełnego przewidzianego dla nich czasu trwania, powinny być, o ile to możliwe, podejmowane w okresach o niskim ryzyku wystąpienia zagrożenia. Pozwoli to na bezpieczne ponowne naładowanie akumulatora. Inną możliwością jest wykonywanie do czasu ponownego naładowania akumulatorów testów krótkotrwałych.

Rodzaj testu (zakres)

Test codzienny

Wskaźniki prawidłowości działania centralnego zasilania powinny być sprawdzane wzrokowo. Inspekcja wzrokowa wskaźników ma rozpoznać stan gotowości systemu do pracy oraz rozpoznać, czy system nie wymaga przeprowadzenia testu.

Test comiesięczny

Jeżeli stosowane są automatyczne urządzenia testujące, to wyniki krótkotrwałych testów należy rejestrować.

Zakres testu:

- 1) włączyć awaryjny tryb pracy każdej oprawy oświetleniowej i każdego znaku wyjścia oświetlonego wewnątrz z zasilaniem akumulatorowym, poprzez symulację uszkodzenia zasilania podstawowego na czas wystarczający do upewnienia się, że każda lampa świeci. Podczas tego okresu należy sprawdzać wszystkie oprawy oświetleniowe i znaki, aby upewnić się, czy istnieją, czy są czyste oraz, czy prawidłowo funkcjonują.
- 2) po zakończeniu każdego testu okresowego zaleca się przywrócenie zasilania oświetlenia podstawowego i sprawdzenie każdej lampki kontrolnej lub urządzenia w celu upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania podstawowego.
- 3) w przypadku systemów centralnych akumulatorów należy sprawdzić prawidłowość działania systemu monitorowania,
- 4) w przypadku zespołu generatorów, należy odnieść się do wymagań wg ISO 8528-12.

Test coroczny

Jeżeli stosowane są automatyczne urządzenia testujące, to wyniki pełnych znamionowych testów czasu trwania należy rejestrować.

Zakres:

- 1) każdą oprawę oświetleniową i znak oświetlony wewnętrznie należy testować przez taki czas, jak dla testów comiesięcznych, jednakże w przypadku pełnego znamionowego czasu trwania -zgodnie z instrukcją producenta.
- 2) należy przywrócić zasilanie oświetlenia podstawowego i sprawdzić każdą lampkę kontrolną lub urządzenie w celu upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania podstawowego. zaleca się sprawdzenie poprawności działania układu testowania.
- 3) w dzienniku należy zapisać datę testu i jego wyniki.
- 4) dodatkowo, w przypadku zespołu generatorów, należy odnieść się do wymagań wg ISO 8528.

8.2. Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa

Doroczne przeglądy i konserwacje

Przeglądy i konserwacja powinny być przeprowadzane przez osobę kompetentną.

Wąż hydrantu powinien być całkowicie rozwinięty, hydrant poddany ciśnieniu i sprawdzony według następujących punktów, czy:

- urządzenie nie jest zastawione, nie uszkodzone, a elementy nie są skorodowane lub przeciekające;
- instrukcje obsługi są czyste i czytelne;
- miejsce umieszczenia jest wyraźnie oznakowane;
- mocowania do ściany są odpowiednie do ich przeznaczenia i pewnie zamontowane;
- wypływ wody jest równomierny i dostateczny (wskazane jest użycie miernika przepływu oraz miernika ciśnienia);
- miernik ciśnienia (jeżeli jest zastosowany) pracuje prawidłowo i w swoim zakresie pomiarowym;
- wąż na całej długości nie wykazuje oznak uszkodzeń, zniekształceń, zużycia ani pęknięć. Jeżeli wąż wykazuje jakieś uszkodzenia, powinien być wymieniony na nowy lub poddany próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze;
- zaciski, lub taśmowanie węża są prawidłowego typu i właściwie zaciśnięte;
- zwijadło wężowe obraca się lekko w obu kierunkach;
- w przypadku wychylnego zwijadła wężowego zwijadło wężowe obraca się łatwo i czy wychyla się o 180°;

- w przypadku ręcznych zwijadeł zawór odcinający jest właściwego typu i czy działa łatwo i prawidłowo;
 - w przypadku zwijadeł automatycznych praca zaworu automatycznego jest prawidłowa oraz czy praca dodatkowego serwisowego zaworu odcinającego jest właściwa;
 - stan przewodów rurowych doprowadzających wodę jest właściwy, szczególną uwagę zwrócić na to czy odcinki elastyczne nie wykazują oznak zużycia lub zniszczenia;
 - jeżeli hydrant wyposażony jest w szafkę, czy nie nosi ona oznak uszkodzenia i czy drzwiczki szafki łatwo się otwierają;
 - prądownica jest właściwego typu i czy łatwo się nią posługiwać;
 - praca prowadnic węża jest prawidłowa, upewnić się, że są one właściwie i pewnie zamocowane;
- pozostawić hydrant wewnętrzny w stanie gotowym do natychmiastowego użycia. Jeżeli konieczne są poważniejsze naprawy, hydrant powinien być oznakowany "USZKODZONY" i kompetentna osoba powinna powiadomić o tym Właściciela budynku.

Okresowe przeglądy i konserwacje wszystkich węży

Co 5 lat wszystkie węże powinny być poddane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze instalacji, zgodnie z EN 671-1 lub EN 671-2.

Dokumentowanie przeglądów i konserwacji

Po przeglądzie i przeprowadzeniu niezbędnych pomiarów hydranty wewnętrzne powinny być przez kompetentne osoby oznakowane napisem "SPRAWDZONE". Osoby odpowiedzialne powinny przechowywać trwale zapisy o wszystkich przeglądach, kontrolach i testach. Zapis tam powinien zawierać:

- datę (miesiąc i rok) przeglądu i testów;
 - wyniki testów;
 - wykaz i datę zainstalowania części zamiennych;
 - dodatkowe testy do wykonania, jeśli są wymagane;
 - datę (miesiąc i rok) następnego przeglądu i testów;
- wykaz wszystkich hydrantów wewnętrznych z wężem półsztywnym i z wężem płasko składanym.

Bezpieczeństwo pożarowe podczas przeglądów i konserwacji

Ponieważ przegląd i konserwacja mogą okresowo zmniejszyć efektywność zabezpieczenia przeciwpożarowego należy:

- 1) poddać równocześnie konserwacji na danej powierzchni tylko ograniczoną liczbę hydrantów, zależnie od przewidywanego zagrożenia pożarowego,
- 2) zapewnić dodatkowe przedsięwzięcia zabezpieczające oraz przeprowadzić dodatkowy instruktaż na czas konserwacji oraz na okres braku zasilania w wodę.

Etykiety konserwacji i przeglądów

Dane dotyczące konserwacji i przeglądu powinny być zapisane na etykiecie, która nie może zakrywać żadnych oznaczeń producenta.

Na etykiecie powinny być umieszczone następujące dane:

- słowo "SPRAWDZONE";
- nazwa i adres dostawcy hydrantu;
- znak jednoznacznie identyfikujący osobę kompetentną; data (rok i miesiąc) kiedy konserwacja była przeprowadzona.

8.3. Gaśnice

Producent określa co wchodzi w zakres przeglądów i konserwacji. Gaśnice i agregaty gaśnicze należy poddawać przeglądom technicznym,

- czynnościom konserwacyjnym,
- warsztatowym czynnościom naprawczo-konserwacyjnym.

Do zakresu działań na rzecz "utrzymania gaśnic w gotowości" należałoby zaliczyć:

a) **kontrolę wykonywaną przez Inspektora Ochrony Przeciwpowarowej** polegającą na

wykonywaniu regularnej kontroli wzrokowej, która powinna stwierdzić czy gaśnica:

- znajduje się w miejscu do tego przeznaczonym,
- jest nie zastawiona i ma czytelną instrukcję obsługi,
- nie jest w sposób widoczny uszkodzona,
- ma plomby i wskaźniki nieuszkodzone,
- jest oznakowana zgodnie z normą,
- stabilnie umieszczona jest na wieszaku,

b) **przegląd techniczny wykonany przez autoryzowany zakład** - czyli czynności służące utrzymaniu urządzenia w dobrym stanie technicznym, a w szczególności należy sprawdzić:

- ogólny stan techniczny gaśnicy,
- ciężar lub objętość środka gaśniczego,
- terminy przypadających kontroli zbiorników ciśnieniowych,
- stan węży i zabezpieczeń,
- parametry fizyczne i chemiczne środka gaśniczego
- elementy z tworzywa sztucznego, czy nie są uszkodzone,
- drożność wylotu i prądownicy,
- powłokę malarską,
- czytelność, kompletność i prawidłowość napisów,
- uchwyt gaśnicy - czy nie jest uszkodzony i dobrze przytwierdzony.

Usterki stwierdzone podczas konserwacji należy usunąć, a uszkodzone elementy wymienić na takie same, jakie były w dokumentacji świadectwa CNBOP.

Jeśli gaśnica jest sprawna dokonać odpowiednich oznaczeń na etykiecie kontrolnej.

c) **naprawa** - wykonuje się wtedy, gdy zasadnicze elementy gaśnicy takie jak, prądownica, głowica, zawory uległy zniszczeniu.

Niedopuszczalne są naprawy zbiorników, a także zaworów bezpieczeństwa. W naprawie muszą być stosowane części, środki gaśnicze i cechy techniczne takie same, na jakie wyrób otrzymał certyfikat CNBOP.

Za podstawowe zadania przy remoncie gaśnic należy uznać:

- całkowite zdemontowanie gaśnicy na części składowe,
- wykonanie próby ciśnieniowej na zbiorniku,
- sprawdzenie za pomocą sondy świetlnej wewnątrz zbiornika - czy są ślady korozji lub inne uszkodzenia,
- poddanie głowic, zaworów, węży działaniu ciśnienia równego ciśnieniu próbnemu zbiornika,
- wymianę wszystkich uszczelnień i zabezpieczeń na nowe.
- sprawdzenie prawidłowości działania urządzeń uruchamiających tj. długość skoku przebijaka w gaśnicach zasilanych nabojem, oraz gniazdo zaworowe w stało ciśnieniowych,
- napełnienie ponowne nowym środkiem gaśniczym ze szczególnym zwróceniem uwagi na zgodność rodzaju środka z oznaczeniem na gaśnicy.

Uwaga! Nie wolno mieszać lub dosypywać proszków różnych typów, ponieważ zachodzi reakcja powodująca zbrylanie się proszku oraz wzrost ciśnienia w zamkniętym zbiorniku,

- wprowadzenie do zbiornika czynnika wyrzucającego środek gaśniczy tj. w gaśnicach zbijakowych naboju z płynnym dwutlenkiem węgla a w gaśnicach pod stałym ciśnieniem gazowego azotu,
- wykonanie ponownego montażu zgodnie z instrukcją i zaleceniami producenta,
- uzupełnienie danych szczegółowych na etykiecie konserwacji.

d) **ładowanie** - wykonuje się wtedy, gdy gaśnica została użyta oraz w przypadku, gdy upłynął okres gwarancji środka gaśniczego lub badań ciśnieniowych zbiornika. Zakres zadań do wykonania jak przy naprawie.

Uwaga! Gaśnica musi być napełniona po każdym użyciu (także przy częściowym opróżnieniu)

e) **eliminowanie (wycofywanie) gaśnic** nie nadających się do konserwacji dokonuje się w przypadku, gdy gaśnice nie spełniają normy PN-EN 3-3:1998 Gaśnice przenośne. Konstrukcja, wytrzymałość, badania mechaniczne a w szczególności:

- posiadają zawory pokręcane (obowiązują zawory szybko otwierane),
- masa całej gaśnicy przekracza 20 kg.
- gaśnice pod stałym ciśnieniem nie posiadają wskaźnika ciśnienia,
- zbiorniki gaśnic nie posiadają trwałego oznakowania (data produkcji i znak producenta)
- konstrukcja gaśnic jest przestarzała, a sposób użycia jest skomplikowany,
- zawierają nie produkowane środki gaśnicze,
- brak jest oryginalnych części zamiennych,
- zbiorniki gaśnic posiadają uszkodzenia (wgniecenia, korozję lub ślady napraw spawalniczych),
- do wcześniejszej naprawy użyto nie oryginalne części i środki gaśnicze,
- otrzymały negatywną ocenę podczas badań ciśnieniowych.

f) **oznakowanie etykietą kontrolną sprzętu gaśniczego**, która powinna być umieszczona na gaśnicy tak by nie zakrywała żadnych napisów producenta i zawierać następujące informacje:

- rodzaj konserwacji (przegląd, konserwacja, remont),
- nazwa i adres jednostki konserwującej,
- znak bezspornie identyfikujący osobę wykonującą usługę,
- data (rok, miesiąc) konserwacji,

- data następnego przeglądu.

Instrukcja przeglądu - konserwacji gaśnicy proszkowej typu "x" z manometrem

1) Wykonać zewnętrzne oględziny gaśnicy - sprawdzić czy:

- plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone,
- gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie,
- nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku,
- pyszczek wylotowy lub wąż są drożne,
- posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę,
- wskaźnik ciśnienia znajduje się na polu zielonym (dla 20°C ciśnienie 1,5 MPa),

2) Nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu.

W gaśnicach posiadających wąż z prądownicą sprawdzamy stan techniczny węża, drożność i trwałość połączeń.

W gaśnicach o pojemności zbiornika powyżej 6 dcm³ sprawdzamy ważność jego legalizacji.

Instrukcja przeglądu — konserwacji gaśnicy śniegowej

1. Wykonać oględziny zewnętrzne gaśnicy - sprawdzić czy:

- plomba i zawleczka nie zostały uszkodzone
- gaśnica nie jest uszkodzona mechanicznie
- nie ma miejsc skorodowanych na zbiorniku
- posiada czytelną i właściwą etykietę oraz kontrolkę z ostatniego przeglądu
- posiada aktualną, czytelną datę następnej legalizacji zbiornika
- zbiornik posiada trwale wybitą masę netto, brutto oraz tarę
- ubytek masy CO₂ nie większy niż 5%
- drożność, stan techniczny tuby oraz uchwytu i przewodu jest prawidłowy i właściwy dla danego typu gaśnicy

Nakleić kontrolkę z datą następnego przeglądu.

8.4. Urządzenia do usuwania dymu

(zakres czynności zgodnie z DTR i wytycznymi producenta)

Co kwartał należy zapewnić:

- a) bieżącą kontrolę przycisków alarmowych,

- b) bieżącą kontrolę klap oddymiających.

Co pół roku należy zapewnić:

- a) bieżącą kontrolę przycisków alarmowych,
- b) bieżącą kontrolę klap oddymiających,
- c) przeprowadzenie próby uruchomienia klap oddymiających, zarówno dla urządzeń autonomicznych jak i sterowanych z systemu SSP oraz ręcznie przyciskami, optyczne sprawdzenie klap po otwarciu, kąt uchylenia,
- d) wykonywanie czynności konserwacyjnych wszystkich urządzeń **zgodnie z kartami dokumentacyjnymi producentów (DTR)**. zamknięcie klap oddymiających.

Co roku należy zapewnić:

- a) bieżącą kontrolę przycisków alarmowych; sprawdzenie poprawności działania w przypadku przycisków z sygnalizatorami (diodami) zadziałania sprawdzenie stanu szybek, podłączeń obudowy; sprawdzić czy po naciśnięciu przycisku lub zadziałaniu czujki otwierają się klapy,
- b) bieżącą kontrolę klap oddymiających,
- c) przeprowadzenie próby uruchomienia klap oddymiających, zarówno dla urządzeń autonomicznych jak i sterowanych z systemu SAP. Sprawdzenie czujek za pomocą testera i zapalenie się diody; sprawdzenie poprawności zadziałania czujki dymowej (czy uruchamia się siłownik klapy oddymiającej); -optyczne sprawdzenie klap po otwarciu, kąt uchylenia, -sprawdzenie elementów mocujących i ewentualne przesmarowanie okuć, -przeprowadzenie próby działania instalacji - w momencie pozbawienia napięcia zasilającego,
- d) sprawdzenie zasilania poprzez odłączenie bezpiecznika w centrali; sprawdzenie zasilania awaryjnego (akumulatorów), akumulatory raz na 4 lata należy wymienić na nowe, sprawdzenie stanu naładowania pojemności akumulatorów przy pomocy testerów,
- e) sprawdzenie przycisków przewietrzających,
- f) wykonywanie czynności konserwacyjnych wszystkich urządzeń **zgodnie z kartami dokumentacyjnymi producentów (DTR)**,
- g) pomiary elektryczne stanu izolacji kabli zasilających siłowniki,
- h) kontrola centrali oddymiającej,
- i) sprawdzenie funkcji użytkowych centrali, wciśnięcie w centrali przycisku reset i ponownie uruchomienie,

- j) zamknięcie klap oddymiających. Sprawdzenie czy po naciśnięciu przycisku klapa się zamyka,
- k) wymiana naklejki dokonanego przeglądu.

Dokumentacja.

Wykonane czynności konserwacyjne i przeglądy techniczne oraz ich wyniki powinny być rejestrowane w książce eksploatacji urządzenia.

8.5. Przegląd przeciwpożarowego wyłącznika prądu

Przeglądy PWP mają wykonywać osoby (minimum zespół składający się z 2 osób) odpowiednio do tego przeszkolonych. Pod pojęciem odpowiednio do tego przeszkolonych rozumie się: posiadających aktualne świadectwo kwalifikacyjne dozoru i eksploatacji z grupy nr 1 (dot. urządzeń elektrycznych). Przegląd taki należy wykonywać przynajmniej raz w roku. Przegląd ma polegać na uruchomieniu PWP po przez zdjęcie obudowy z wyłącznika i automatyczną aktywacją urządzenia - tak jak ma to miejsce w czasie faktycznego zadziałania.

8.6. Instalacja elektryczna

Instalacja elektryczna powinna być poddawana okresowej kontroli, **co najmniej raz na 5 lat** w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i aparatów.

Przeciwpożarowe wyłączniki prądu należy poddawać czynnościom kontrolnym nie rzadziej niż **raz na 1 rok**.

8.7. Instalacja odgromowa

Instalacja odgromowa powinna być poddawana badaniom oraz kontrolom stanu technicznego. Szczegółowe wymagania dotyczące zakresu kontroli i czasookresów ich przeprowadzania wynikają z postanowień Polskich Norm dotyczących ochrony odgromowej PN-E-05003 i PN-IEC 61024. Polskie Normy uwzględniają przeprowadzanie badań częściowych, odbiorczych oraz okresowych.

Badania okresowe obejmują:

- oględziny części nadziemnej,
- sprawdzenie ciągłości połączeń części nadziemnej,

- pomiar rezystancji uziemienia,
- sprawdzenie stanu uziomów po ich odkopaniu,
- sprawdzenie stanu technicznego bezpieczników ogniowych i ochronników

Badania okresowe należy przeprowadzać:

- w przypadku przebudowy albo zmiany funkcji budynku,
- **raz w roku** przed okresem burzowym, nie później jednak niż do 30 kwietnia dla obiektów, zagrożonych pożarem, zagrożonych wybuchem mieszanin wybuchowych gazów, par cieczy lub palnych pyłów z powietrzem oraz zagrożonych wybuchem materiałów wybuchowych,
- **co najmniej raz na 5 lat** w pozostałych obiektach.

8.8. Instalacja wentylacji grawitacyjnej

Instalacja wentylacyjna powinna być okresowo kontrolowana, **co najmniej raz w roku** w zakresie sprawdzenia jej stanu technicznego oraz prawidłowości ciągu. Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych należy zapewnić co najmniej raz w roku jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.

8.9. Przewody dymowe i spalinowe

Przewody dymowe i spalinowe podobnie jak przewody wentylacyjne podlegają okresowym kontrolom stanu technicznego. Częstotliwość przeglądów uzależniona jest od stosowanego paliwa do opalania.

W obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, należy usuwać zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych:

- od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych - **co najmniej raz w miesiącu**, jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej,
- od palenisk opalanych paliwem stałym nie wymienionych w pkt. 1 - **co najmniej cztery razy w roku**,
- od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym nie wymienionych w pkt 1 - **co najmniej dwa razy w roku**.

9. ZABEZPIECZANIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

W oparciu o zapisy Ustawy [1] oraz § 36 rozporządzenia [4] wprowadza się w **budynku Zespołu Szkół Nr 2 w Otwocku zlokalizowanego przy ul. Pułaskiego 7** oraz na terenach w jego sąsiedztwie instrukcję zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych, o treści ujętej w niniejszym rozdziale.

Niniejsza instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz określenie zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa w pkt. 2. Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć wszelkie prace, nieprzewidziane instrukcją technologiczną lub prace prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, jak:

- prace remontowo-budowlane związane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz budynku, na przyległym do nich terenie i placach składowych na których występują materiały palne lub, które posiadają konstrukcję palną,
- prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych i wybuchowych,
- wszelkie prace remontowo-budowlane prowadzone w strefach zagrożenia wybuchem.

Do prac takich należy zaliczyć w szczególności wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:

- spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi,
- podgrzewanie lepiku, smoły itp.,
- rozniecanie ognisk,
- używanie materiałów pirotechnicznych.

Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, pracownicy nadzorujący przebieg tych prac oraz użytkownicy ((pomieszczeń, terenu), gdzie prace są wykonywane.

Postanowienia instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników Zespołu Szkół Nr 2 i firm zewnętrznych (osób prawnych i fizycznych), wykonujących prace niebezpieczne pod względem pożarowym na terenie Szkoły.

Obowiązek zapoznania pracowników oraz firm, z treścią instrukcji należy do kierownika, zatrudniającego tych pracowników i zawierających umowy dotyczące wykonywania prac niebezpiecznych pożarowe. Postanowienia niniejszej instrukcji powinny stanowić integralną część umów, dotyczących realizacji w/w prac.

Postanowienia zawarte w instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

9.1. Zasady organizacyjne

- 1) Prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- 2) Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej instrukcji oraz przepisów szczegółowych obowiązujących w przedmiotowej sprawie.

Zasady działania komisji, o której mowa w pkt 2.

- skład osobowy komisji stanowią:
 - Kierownik Gospodarczy Zespołu Szkół Nr 2 Zespołu pisemnie upoważniona przez Dyrektora/PRZEWODNICZĄCY/,
 - Konserwator /CZŁONEK/,
 - Kierownik (właściciel) grupy (firmy) wykonującej prace /CZŁONEK/,

Skład komisji może być rozszerzony o inne osoby.

- prace komisji organizuje jej Przewodniczący,
- komisja ze swoich prac sporządza „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo” wg załączonego wzoru - załącznik nr 1,
- po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole, Przewodniczący wydaje grupie (firmie) pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac wg wzoru - załącznik nr 2,
- po uzyskaniu pisemnego potwierdzenia o zakończeniu prac od wykonawcy robót, pozytywnym wyniku kontroli bezpieczeństwa pożarowego w rejonie wykonywanych prac od osoby lub osób wyznaczonych w protokole, Przewodniczący dokonuje odbioru robót, kwitując to stosownym wpisem w zezwoleniu, o którym mowa powyżej,
- do obowiązku Przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Protokole zabezpieczenia prac

niebezpiecznych pożarowo",

- zabezpieczenie i dozór miejsca prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych po ich zakończeniu należy powierzyć osobom posiadającym do tego odpowiednie przygotowanie.

Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje Przewodniczący Komisji.

9.2. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

- 1) Nie dopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo jak spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie itp., w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:
 - klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozcieńczalników łatwo zapalnych,
 - szlifowaniu (np. cyklinowaniu) powierzchni wykonanych z materiałów palnych,
 - zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,
 - montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.
- 2) Przygotowanie budynku i pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
 - oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
 - odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych znajdujących się w opakowaniach palnych,
 - w zabezpieczeniu przed działaniem, np. odprysków spawalniczych materiałów palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, poprzez osłonięcie ich materiałami niezapalnymi, np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi itp.
 - sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne za zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
 - uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,

- zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacji z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,
 - sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych, przy użyciu substancji łatwo palnych,
 - przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m. in.:
 - podręcznego sprzętu gaśniczego w ilości i rodzaj umożliwiające likwidację wszystkich źródeł pożaru,
 - niezbędnego sprzętu pomiarowego, np. do pomiaru stężeń par gazów palnych jeżeli w rejonie prowadzenia prac mogą zbierać się palne i/lub wybuchowe gazy,
 - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia przeprowadzania prac,
 - napełnionych wodą metalowych (nie palnych) pojemników na rozgrzane odpadki, np.: odcięte mechanicznie (rozgrzane) metalowe elementy, drutu spawalniczego, elektrod itp.,
 - zapewnieniu stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.
- 3) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- dążyć do zmniejszenia lub eliminacji stref zagrożenia wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń,
 - na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy (nie większa jednak ilość niż potrzebna jest do wykorzystania w dniu pracy),
 - zapas substancji znajdujących się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczalnych), szczelnych opakowaniach,
 - pozostawienie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
 - po zakończeniu prac, wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji, tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,

- ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
 - prace w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwo palnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzenie nie przekroczenia 10 % ich dolnej granicy wybuchowości.
- 4) Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo w budynku, pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich, należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pożarowo.
 - 5) Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
 - 6) Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.

10.ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Za zorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń odpowiedzialni są pracodawcy, w porozumieniu z pracownikiem prowadzącym sprawy osobowe. Szkolenie przeciwpożarowe ma na celu zapoznanie pracowników z zagrożeniami występującymi w obiekcie oraz:

- zapoznanie pracowników ze sposobami eliminowania zagrożeń pożarowych i innych miejscowych, a także zapoznanie ich z obowiązującymi przepisami ppoż,
- wskazanie pracownikom sposobu postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w tym ich zadań podczas ewakuacji,
- nauczanie pracowników posługiwania się sprzętem gaśniczym, ratowniczym i urządzeniami gaśniczymi oraz z zasadami ich użycia,

- zapoznanie pracowników z zadaniami i obowiązkami w zakresie ochrony ppoż. w zależności od zajmowanego stanowiska.

Zapoznanie pracowników z postanowieniami Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego można przeprowadzić indywidualnie poprzez przedstawienie im dokumentu i polecenie indywidualnego zapoznania się z jego treścią lub poprzez zorganizowanie odpowiedniego szkolenia w tym zakresie na terenie obiektu połączonego z prezentacją sprzętu gaśniczego oraz innych urządzeń przeciwpożarowych znajdujących się na terenie obiektu a także zapoznanie się z drogami ewakuacyjnymi oraz sposobami bezpiecznej ewakuacji.

Obowiązkiem Dyrektora Zespołu Szkół Nr 2 lub osoby przez niego wyznaczonej wraz z osobą prowadzącą sprawy kadrowe jest dostarczenie tym osobom przedmiotowego dokumentu i uzyskanie poświadczenia o przyjęciu do wiadomości jego postanowienia - wzór w załączniku nr 3.

11.SPOSOBY PRAKTYCZNEGO SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI

11.1. Zasady organizowania cyklicznych ćwiczebnych alarmów ewakuacyjnych

Na podstawie § 17 ust.2 Rozporządzenia [5] Dyrektor Zespołu Szkół Nr 2 jako zarządca obiektu w których cyklicznie zmienia się jednocześnie grupa powyżej 50 użytkowników, w szczególności: szkół, przedszkoli, powinien przeprowadzić praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji co najmniej raz na rok, jednak w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia rozpoczęcia korzystania z obiektu przez nowych użytkowników. Zakres i obszar budynku objęty praktycznym sprawdzeniem organizacji i warunków ewakuacji musi uzgodnić z właściwym miejscowo Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej w Otwocku.

O terminie przeprowadzenia próbnej ewakuacji **Dyrektor Zespołu Szkół Nr 2** powinien, co najmniej 7 dni wcześniej powiadomić Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Otwocku.

Jako praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji (alarm ćwiczebny) nie mogą być traktowane inne (np. fałszywe) alarmy w wyniku, których taką ewakuację przeprowadzono.

11.2. Zasady praktycznego prowadzenia cyklicznych ćwiczebnych alarmów ewakuacyjnych

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji ma na celu ocenę przygotowania obiektu do sytuacji rzeczywistego zagrożenia, a także wyrobienie w przebywających w nim osób nawyków reagowania w przypadku zaistnienia realnego zagrożenia. Dlatego ćwiczenie należy przeprowadzać w czasie gdy obiekt normalnie funkcjonuje, a na jego terenie przebywa pełna, wynikająca z codziennej eksploatacji liczba ludzi. Przebieg samej ewakuacji odbywać powinien się zgodnie z ustaleniami zawartymi w **Rozdziale 6**.

Właściwe przygotowanie ćwiczenia wymaga powołania kilku zaufanych osób, które muszą zostać zobowiązane do zachowania w głębokiej dyskrekcji nie tylko daty i godziny, ale również samego faktu planowanego ćwiczenia. Osoby te podczas przeprowadzania ćwiczenia będą pełnić funkcje obserwatorów, dlatego wskazane jest aby w miarę możliwości byli to pracownicy związani na co dzień z obsługą infrastruktury obiektu.

Obserwatorom przydzielamy ściśle określone obszary obiektu, w których pełnić będą wyznaczoną rolę. Ponadto w skład osób reprezentujących kierownictwo powinni wejść np. (w zależności od struktury organizacyjnej Szkoły) dozorca, elektryk oraz pracownik (lub pracownicy) odpowiedzialny za sprawy BHP, ppoż. W odróżnieniu od obserwatorów, osobom tym nie należy przydzielać żadnych innych funkcji niż te, które wynikają z ich zakresu czynności.

Jeżeli w obiekcie przebywa na co dzień duża liczba ludzi, mogą przebywać w nim osoby nie będące stałymi użytkownikami lub osoby niepełnosprawne, wskazane jest również zapewnienie zabezpieczenia medycznego ćwiczenia.

Pierwszą i nadrzędną zasadą praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji jest przeprowadzenie jej w najmniej spodziewanym dla użytkowników momencie. Wskazane jest wcześniejsze przeprowadzenie odpowiedniego szkolenia. Szkolenie to powinno być zakończone przeprowadzeniem 1 - 2 alarmów o mniej oficjalnym charakterze, które wpoją w stałych użytkowników obiektu podstawowe nawyki i zachowanie się w takich sytuacjach.

Jeżeli dysponujemy odpowiednimi możliwościami, możemy ćwiczenie wzbogacić w tzw. elementy pozoracji polegające np. na zadymieniu fragmentu budynku. Należy jednak pamiętać, że użyte do pozoracji środki muszą być stosowane bardzo rozważnie i w całkowicie bezpieczny dla ludzi sposób.

Bezpośrednio przed planowanym rozpoczęciem ćwiczenia obserwatorzy powinni udać się do wyznaczonych wcześniej punktów i od momentu ogłoszenia alarmu dokładnie monitorować rozwój wydarzeń.

Obserwatorzy powinni zwrócić uwagę na następujące elementy ćwiczenia:

- czy sygnał o ewakuacji dotarł do wszystkich ludzi przebywających w monitorowanym przez nich obszarze,
- czy wszyscy pracownicy natychmiast przerwali pracę i rozpoczęli ewakuację,
- czy ewakuacja odbywała się zgodnie z wyznaczonymi drogami i kierunkami,
- czy w monitorowanym obszarze zadziałały wszystkie urządzenia techniczne służące do zapewnienia bezpieczeństwa ludzi przebywających w obiekcie takie jak np.: oświetlenie ewakuacyjne, system sygnalizacji pożarowej, sygnalizatory akustyczne, drzwi pożarowe, wentylacja oddymiająca itp.

Ponadto obserwatorzy powinni:

- odnotować czas w jakim opuszczono monitorowany przez nich obszar, odnotować wszelkie zauważone nieprawidłowości,
- sporządzić wykaz osób, które nie zastosowały się do polecenia ewakuacji, przystąpiły do niej w sposób opieszły lub w jakikolwiek sposób tę ewakuację utrudniały lub zakłócały. Osoby, które nie opuściły budynku pomimo ogłoszenia jego ewakuacji, czyniły to w sposób opieszły lub w jakikolwiek sposób tę ewakuację utrudniały lub zakłócały, powinny złożyć wyczerpujące wyjaśnienie o powodach swojego postępowania. W przypadku gdy wyjaśnienia te nie mają żadnej racjonalnej podstawy, w stosunku do takich osób winny być wyciągnięte surowe konsekwencje służbowe.

W celu maksymalnego ograniczenia dezorganizacji pracy, ćwiczebny alarm ewakuacyjny można przeprowadzić w kilka minut po rozpoczęciu lub na kilka minut przed zakończeniem pracy obiektu.

11.3. Dokumentacja ćwiczeń

Praktyczne sprawdzenie warunków ewakuacji jest obowiązkiem **Dyrektora Zespołu Szkół Nr 2**, który powinien udokumentować fakt przeprowadzenia takiego ćwiczenia, aby w każdej chwili móc udowodnić go przed kontrolującym strażakiem Państwowej Straży Pożarnej. Właściwa dokumentacja stanowić też będzie cenny materiał porównawczy przy ocenie podobnych ćwiczeń prowadzonych w przyszłości. **Wzór protokołu stanowi załącznik nr 5.**

12. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik Nr 1

Otwock, dnia r.

PROTOKÓŁ ZABEZPIECZENIA PRZECIWOPOŻAROWEGO PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO

1. Wykonawca prac niebezpiecznych pożarowo:

.....

2. Strefa zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu:

.....

3. Rodzaj elementów budowlanych występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac pożarowo niebezpiecznych:

.....

4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku, pomieszczenia stanowiska, strefy urządzenia itp. w czasie wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych:

.....

5. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń sąsiednich:

.....

6. Ilość i rodzaj sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia prac

.....

7. Środki alarmowania straży pożarnej oraz osób przebywających w budynku

.....

8. Osoby odpowiedzialne za realizację przedsięwzięć określonych w pkt 4 i 5.

..... Tel..... podpis.....

..... Tel..... podpis.....

1. Osoba odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

..... Tel..... podpis.....

..... Tel..... podpis.....

2. Osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie pomieszczeń sąsiednich

..... Tel..... podpis.....

..... Tel..... podpis.....

3. Osoby odpowiedzialne za wyłączenie instalacji spod napięcia, odcięcia gazu, dokonanie analizy stężeń par cieczy, gazów i pyłów

..... Tel..... podpis.....

..... Tel..... podpis.....

4. Osoba odpowiedzialna za udzielenie instruktażu w zakresie środków bezpieczeństwa

..... Tel..... podpis.....

5. Osoby odpowiedzialne za przeprowadzanie kontroli rejonu prac po ich zakończeniu

..... Tel..... podpis.....

..... Tel..... podpis.....

..... Tel..... podpis.....

14. Prace pożarowo niebezpieczne będą przeprowadzone w dniach
od godz..... do godz

Podpisy komisji:

.....

.....

.....

Z E Z W O L E N I E N R

na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych

1. Miejsce pracy

.....

(pomieszczenie, stanowisko, instalacja)

Rodzaj pracy

.....

3. Czas pracy: dnia:.....od godz.:.....do godz.:.....

Zagrożenie pożarowo-wybuchowe w miejscu pracy.....

.....

Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru wybuchu

.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) przeciwpożarowe.....

.....

b) BHP.....

c) inne.....

7. Sposób wykonania pracy:.....

8. Odpowiedzialność za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenia toku prac
pożarowo niebezpiecznych:

Nazwisko:.....

Podpis:.....

b) wyłączenie spod napięcia:

Nazwisko:

Podpis:

c) wykonanie analizy stężenia par cieczy, gazów, pyłów:

W miejscu pracy nie występują niebezpieczne stężenia

Nazwisko:.....

Podpis:.....

d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:

Nazwisko:.....

Podpis:

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac.....

.....

(zezwolenie może zostać udzielone po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt 8)

(podpis wypisującego)

(podpis Przewodniczącego Komisji)

10. Pracę zakończono dnia:godz.:

Wykonał:

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań
i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót:

Skontrolował:

.....

(podpis)

.....

(podpis)

**OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA O ZAPOZNANIU SIĘ
Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI**

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisany, zatrudniany
na stanowisku oświadczam, że:

- zostałem przeszkolony w zakresie przepisów ochrony przeciwpożarowej, posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym, a także zasadami postępowania w razie zaistnienia pożaru lub innego zagrożenia,
- zapoznałem się z postanowieniami Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Zespołu Szkół Nr 2 w Otwocku:

.....

(podpis pracodawcy)

.....

(podpis pracownika)

Załącznik Nr 4

INSTRUKCJA ALARMOWANIA STRAŻY POŻARNEJ W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU

- 1) **Każdy, kto zauważy pożar lub uzyska informacje o pożarze obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki, natychmiast zaalarmować:**
 - Państwową Straż Pożarną lub służby ratownicze **tel. 112**,
 - osoby znajdujące się w sąsiedztwie pożaru, narażone na jego skutki.
- 2) **Po uzyskaniu połączenia ze Strażą Pożarną lub służbą ratowniczą należy wyraźnie podać:**
 - gdzie się pali - dokładny adres obiektu i jego nazwę,
 - co się pali - np. magazynek gospodarczy, pokój biurowy szatnia, magazyn,
 - czy istnieje zagrożenie życia ludzi, czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne lub wybuchowe itp.,
 - numer telefonu, z którego się rozmawia oraz swoje imię i nazwisko.

UWAGA:

po potwierdzeniu przyjęcia meldunku przez dyżurnego telefonistę odłożyć słuchawkę i odczekać przy telefonie na ewentualne potwierdzenie przyjęcia meldunku.

- 3) W razie potrzeby (wypadek lub awaria) zaalarmować:

Pogotowie Ratunkowe

tel. 112

Policję

tel. 112

II. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU.

1. Równocześnie z alarmowaniem należy natychmiast przystąpić do gaszenia ognia przy pomocy znajdującego się w pobliżu sprzętu pożarniczego i nieść pomoc zagrożonym osobom.
2. Do czasu przybycia Straży Pożarnej akcją kieruje **Dyrektor Zespołu Szkół Nr 2** lub wyznaczona przez niego osoba.
3. Z chwilą przybycia Straży Pożarnej należy podporządkować się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki i udzielić mu niezbędnych informacji.

4. Każda osoba przystępująca do akcji powinna pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności należy ratować ludzi,
- należy wyłączyć dopływ prądu do pomieszczeń objętych pożarem,
- nie wolno otwierać bez koniecznej potrzeby - drzwi, okien i innych otworów w budynkach objętych pożarem,
- **nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem oraz cieczy palnych i substancji chemicznych reagujących z wodą (karbid, sól) należy stosować gaśnice śniegowe lub proszkowe,**
- należy usuwać z zasięgu ognia materiały palne, a w szczególności butle z gazami, naczynia z cieczami palnymi, cenne maszyny, ważne dokumenty,
- umiejętne zastosowanie środków gaśniczych umożliwia szybkie gaszenie pożaru.

Protokół z praktycznego sprawdzenia ewakuacji

1. DataGodzina ogłoszenia.....
2. Alarm ogłoszono za pomocą.....
3. W budynku przebywało uczniówpracowników oraz innych osób.
4. Powiadomiono KP PSP w Otwocku tak/nie*
5. Osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie Sprawdzenia Próbnej Ewakuacji
.....
6. Czas Ewakuacjis
7. Analiza i wnioski ewakuacji:

Działanie.	Tak	Nie
Ewakuacja była prowadzona płynnie.		
Wystąpiły oznaki paniki.		
Nauczyciele podjęli działania zapobiegające panice.		
Nauczyciele wyprowadzili uczniów w sposób zorganizowany.		
Pozamykano w salach okna i drzwi (nie na klucz).		
Nauczyciele wyszli z sali jako ostatni.		
Nauczyciele sprawdzili listę obecności uczniów na miejscu zbiórki.		
Nauczyciele przekazali informację o ilości ewakuowanych uczniów prowadzącemu ewakuację.		
Sprzątaczką na I piętrze / pomoc kucharza otworzyli wszystkie drzwi zewnętrzne.		
Sprzątaczką na I piętrze / sekretarz sprawdzili, czy w pomieszczeniach nikt nie pozostał.		
Konserwator udał się w wyznaczone miejsce ,aby zapobiec wejściu do szkoły spóźnionych uczniów i inne osoby.		
Konserwator wyłączył główny wyłącznik prądu.		
Prowadzący ewakuację odebrał meldunek o ilości ewakuowanych.		

Prowadzący ewakuację odebrał meldunek od sprzątaczk i sekretarza o sprawdzeniu wszystkich pomieszczeń.		
Prowadzący ewakuację złożył meldunek o zakończeniu ewakuacji – przybyłym służbom ratowniczym.		
Prowadzący ewakuację współdziałał ze służbami ratowniczymi.		

8. Inne uwagi i spostrzeżenia mające wpływ na przebieg warunki, w tym zgodność ewakuacji z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
podpis prowadzącego ewakuację

*niepotrzebne skreślić

PROCEDURA PRAKTYCZNEGO SPRAWDZENIA EWAKUACJI

1. Konserwator na polecenie Dyrektora lub innej osoby wyznaczonej przez Dyrektora obwieszcza sygnał ewakuacji 3 krótkie dzwonki (trwające ok. 3-5 sekund) następujące jeden po drugim.
2. Osoba wyznaczona przez Dyrektora ogłasza osobiście komunikat o konieczności ewakuacji donośnym głosem – na korytarzu i klatce schodowej Szkoły.
3. Po usłyszeniu sygnału 3 dzwonek lub komunikatu, nauczyciele uczący daną grupę ustawiają uczniów w salach lekcyjnych, a następnie sprawnie wyprowadzają uczniów w ustalone miejsce (teren zielony za boiskiem).
4. Uczniowie nie zabierają ze sobą plecaków ani innych zbędnych przedmiotów.
5. Nauczyciel sprawdza pomieszczenie, jeśli to możliwe, zamyka okna i zamyka drzwi pozostawiając klucz w zamku od strony korytarza.
6. Konserwator otwiera wszystkie drzwi zewnętrzne.
7. Sprawdzane są wszystkie pomieszczenia:
 - V-ce Dyrektor ds. Zawodowych - I piętro budynku A
 - V-ce Dyrektor ds. Dydaktyczno-Wychowawczych - I i II piętro budynku B
 - Kierownik Gospodarczy - Parter budynku B
 - Kierownik Szkolenie Praktycznego - Nowy Budynek
 - Dyrektor - Sala Gimnastyczna i Parter budynku
8. Schemat ewakuacji poszczególnych części budynku:

Budynek A

Cześć dwukondygnacyjna:

Ewakuacja z pomieszczeń I piętra prowadzona jest na korytarz a następnie klatką schodową przez drzwi ewakuacyjne na zewnątrz budynku od strony ul. Pułaskiego. Na parterze uczniowie po wyjściu z sal na korytarz udają się do wyjścia ewakuacyjnego na zewnątrz budynku od strony ul. Pułaskiego a następnie przechodzą w wyznaczone miejsce zbiórki.

Ewakuacja z sekretariatu, szatni, holu głównego oraz pokoju Dyrektora odbywa się przez główne wyjście ze szkoły.

Części jednokondygnacyjnej

W części jednokondygnacyjnej ewakuacja z sali gimnastycznej i siłowni możliwa jest przez dwa wyjścia ewakuacyjne: jedno bezpośrednio na zewnątrz od strony parkingu, drugie na korytarz a następnie na zewnątrz budynku wyjściem głównym od ul. Pułaskiego.

Nowa część dwukondygnacyjna

Ewakuacja z pomieszczeń I piętra prowadzona jest przez korytarz na klatkę schodową d na zewnątrz budynku od strony ul. Pułaskiego. Uczniowie na parterze po wyjściu z sal na korytarz udają się do wyjścia ewakuacyjnego na zewnątrz budynku od strony ul. Pułaskiego a następnie przechodzą w wyznaczone miejsce zbiórki.

Budynek B

Część trzykondygnacyjna

Ewakuacja z pomieszczeń II i I piętra prowadzona jest na korytarz. Następnie klatką schodową na zewnątrz budynku od strony boiska szkolnego. Na parterze uczniowie po wyjściu z sal na korytarz udają się do wyjść ewakuacyjnych w holu łącznika a następnie przechodzą w wyznaczone miejsce zbiórki.

- 9) Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielami udają się na zbiórkę w miejsce wyznaczone na terenie zielonym szkoły.
- 10) Na miejscu zbiórki nauczyciele sprawdzają obecność uczniów i składają meldunek o stanie liczbowym osobie prowadzącej ewakuację.
- 11) Weryfikacja stanu obecności uczniów odbywa się na podstawie wydruku obecności systemu Librus. Wydruk generuje Dyrektor (lub osoba upoważniona: Wicedyrektorzy, Kierownik Szkolenia Praktycznego, Administrator Sieci).
- 12) Uczniowie pozostają w grupach na miejscu ewakuacji pod opieką nauczycieli do zakończenia akcji.
- 13) W momencie ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego osoba wskazana przez prowadzącego ewakuację wyłącza główny wyłącznik prądu. Następnie udaje się przed wejścia aby uniemożliwić dostanie się osób postronnych.
- 14) Z chwilą przybycia straży pożarnej kierownictwo akcji ewakuacyjną przyjmuje dowódca przybyłej jednostki. Osoba dotychczas kierująca udziela niezbędnych informacji co do układu pomieszczeń, stanu liczbowego ewakuowanych uczniów i pracowników przebywających w budynku.

Załącznik Nr 7**Wykaz zmian w obiekcie i aneksów do instrukcji**

Data	Tytuł aneksu lub zmiany	Wykonawca	Podpis

ZARZĄDZENIE NR...
DYREKTORA ZESPOŁU SZKÓŁ Nr 2,

**w sprawie wprowadzenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w budynku
Zespołu Szkół w Otwocku zlokalizowanego przy ul. Pułaskiego 7**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 275), oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2023 poz. 1493.), postanawiam co następuje:

§ 1

W celu określenia sposobów postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia na terenie i w **budynku Zespołu Szkół Nr 2 w Otwocku zlokalizowanego przy ul. Pułaskiego 7** wprowadzam w życie Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego stanowiącą załącznik do niniejszego Zarządzenia;

§ 2

Zobowiązuję wszystkich pracowników i użytkowników **budynku Zespołu Szkół Nr 2 w Otwocku zlokalizowanego przy ul. Pułaskiego 7** do zapoznania się z treścią Instrukcji, oraz do stałego przestrzegania zawartych w niej ustaleń.

§3

Traci moc Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego zatwierdzona w 2021 r.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

podpis i pieczęć Dyrektora

13.CZĘŚĆ GRAFICZNA

